

Patmos

APOKALIPSIS (Paltiing)

Hini oma'-atan tay an libju

Chin nuntula-an Apostol John ay tay Apokalipsis ja emmom-omod an naparpalikhat hachi namati ay Hesu Kristo. Hotti inalin Hesu Kristo hi tula-an John hana papadchung na an namati ta papfi-ahona hini nomnom cha ta mun-an-anuh cha, anong un cho-or hana apalikhatan cha khapo hi namatiyan cha.

Hini cho'cho'-or an nitula' ay tay libju ja hana impatikhaw Hesu Kristo ay John an amat hi en-enop an gway podhona an hapiton. Mapfalin an hachi namati chin timpon John ja na-awatan cha hato an en-enop. Muti ad ugwani an timpo ja achi nalaka hi ma-awatan hana uchumna. Anong un amat heto ja gwacha hana pangngarig an intula' John an ma-awatan. An amat koma ay ni allona an mata, an hay podhona an hapiton ja kinala-eng. Ja hini allona an ha'khud ja hija hini apfalinan. Ja hini allona an hu-i ja hija hini nahamad. Nalaka khu hi ma-awatan hini nitula' ay tay libju an na-apfak an amin hana pfuhur Kristo, nidchum hi Satanas ja an amin hana napukhit an angher na, khapo chin natajan Kristo hichi kros. Hotti oma'-angonoh hot madusa cha ad impferno hi ma-id chi pogpogna. Ja nitula' khu hini aton Apo Jos an mangchat chi linagpfun an amin hana muntortoloy an namati ay hija.

Ay ni ang-angonoh tay libju ja gwacha hana nitula' an pun-an-anlaan chi nomnom, an hija hini ehakhanan Apo Jos an mapmaphod an pi'takhuwan ay hija ad langit.

1 ¹ Hitay nitula' ay tay an libju ja hija hini impa-annilan Apo Jos ay Hesu Kristo ta ipa-innila na hay hana namati ay hija hana khumaju an ma-at. Hijaot un hennag Hesu Kristo han angher na an immali ay ha-in an hi John, an oha an pfaar na. ² Ja ay tay tula' u ja tihtikhuwa' an amin hay hana impatikhaw na ay ha-in, ti umannung an hapit Apo Jos hay hato an impa-innilan Hesu Kristo. ³ Akha'khaja hana tatakhu an i mangpfaha hay hato nipadtu. Ja akha'khaja khu hana munchongor ja mangat. Ti achi mapfajag hot ma-at hay hato.

Chin tula' John chin peto an iglesia ad Asia

⁴ Ha-in hi John an muntula' ay cha'ju an namati ay Apo Jos an khun ma-am-amamung an mummeha ay nuy peto an iglesia hina provincia ad Asia.

Hi Apo Jos ja hini Espiritu naan gawwacha ay ni trono na^a ja hi Hesu Kristo chi mangkhohkhohan ay cha'ju ja mangchat hi pomhochan ni pi'takhuwan ju. Hi Apo Jos ja gawwacha chin hunhunana ja ingkhana ad ugwani ja ma-id apogpokhana. ⁵ Hi Hesu Kristo ja umannung an amin chin

intudtuchu na hi agawwachaana heto lota. Hija hini nahhun an nummahu an achi matmatoy ja hija khu chi khun mangpacto' an amin hana ap-apo heto lota.

Penpenhod chita-o ay Kristo ja winayawaya-an chita-o hay hana pfahor ta-o khapo chin chala na an nun-ajuh chin natajana.

⁶ Inidchum chita-o ay ni pun-ap-apugwana ja numpfalinon chita-o hi papachi an munserbi ay Apo Jos an Ama na. Hi Hesu Kristo chi medaydayaw ja hijay mun-ap-apo hi ma-id chi pogpogna! Amen.

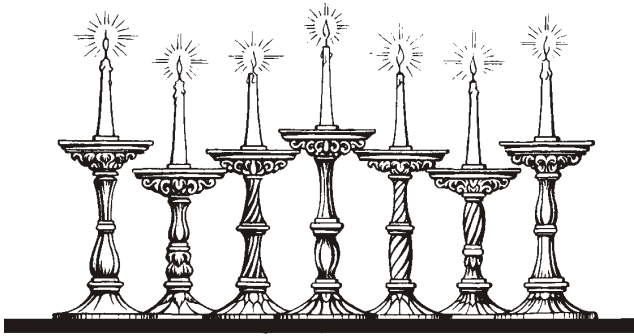
⁷ Pa-ennongan ju ti mumpfangngad hi Hesu Kristo an marpu ad uchu. Mun-opah hija an midchum hi pfonot ja tikhagwun an amin chi tatakhu. Anong un chin nangpfakhat ay hija hichi kros ja pi'tikhaw cha. Ja an amin hana tatakhu ay tay lota an agkhuy namati ja kumila cha hi tutuju cha. Umannung an ma-at hay hato. Amen.

⁸ Hi Apo Jos an achi malukud chi apfalinana ja allona hi, "Ha-in hini Alfa ja Omega,"^b an hay penhod na an allon ja gawwacha hija chin hunhunana ja ingkhana ad ugwani ja ma-id apogpokhana.

⁹ Ha-in hi John an akhi ju an namati ay Hesu Kristo. Khapo

^a 1:4 Literal: *hini peto an Espiritu*. Ay tay hapit Apo Jos ja hay podhona an hapiton ay nuy pfilang an peto ja kompleto. Ja hitay Espiritu Santo ja ma-id oh-ohhah pungkuchangana hotti umannung an kompleto hija.

^b 1:8 Hini Alfa ja hija hini mahhun an letter ay ni alphabet chi Griego, ja hini ang-angonohna ja hija hini Omega.

Peto an ipattu-an chi hilaw

hi nidchuman ta-o ay Hesus, ja midchuma' ay cha'ju an mangedpor hi punlikhatan chi namati ja midchuma' khu ay cha'ju ay ni pi'-ap-apugwan ta-o ay Kristo. Hay enat cha ay ha-in ja in-aliya' an impipfalud heto ad Patmos an pfuglay an lene'gwoh chi baybay. Hay nangpapfaluchan cha ay ha-in ja hini nangpa-innilaa' ay ni hapit Apo Jos ja hana tudtuchu an impa-innilan Hesu Kristo.

¹⁰ Gwa han oha an Markhachu an arkhaw chi Pundayawan ay Apo Jos, ja immali hini apfalinan ni Espiritu Santo ay ha-in ja chengngor u han makhangoh an hapit an negpong ay tay khatud u an khenong chi abpfuu. ¹¹ Ja inalin tay hapit hi, "Itula' mu an amin hana mipatikhaw ay he-a, ta ipi-uy mu hana khun ma-am-amamung an mummeha ay tay an peto an pfuglay, an ad Efesus, ja ad Smirna, ja ad Pergamum, ja ad Tiatira, ja ad

Sardis, ja ad Filadelfia, ja ad Laodisea."

¹² Nalanigkhuha' an manikhaw nu ngachah chuy khun mi'hapit ay ha-in, ja tinnig u han peto an ipattu-an chi hilaw an pfalitu'. ¹³ Ay ni khawwan hachi ipattu-an chi hilaw ja gwacha han oma'-at hi takhu chi tikhaw na, an nunlolopfong hi makhajad ja nun-epfalangon han pfalitu' an amat hi allot ay ni pfokha' na. ¹⁴ Chin pfuu' na ja munnaud an mapohja' an amat hi apoh, ja chin mata na ja amat hi apoy an mumpfinang. ¹⁵ Chin hu-i na ja pomoo' an amat hi khampfang an munlengaw. Chin hapit na ja amat hi chanum an mungkhongaah. ¹⁶ Inu-ugnana ay chuy agwana han peto an pfittuwan, ja gwa han pfangid an chugway tachom na an khun pfumutay ay chuy ta-o na.^c Ja chin angah na ja pomoo' an amat ay ni hukhit hi nun maha'-ad.

^c **1:16** Hitay pfangid ja hijah tay hini Hapit Apo Jos an gway apfalinana.

17 Ay chuy nannikha' ja natu'-ina' ay chuy negpongana ja omata' hi natoy. Muti eneh-a na chin agwan an ngamoy na ay ha-in, ja inali na hi, "Achi a toma-ot. Ha-in chi gawwacha chin hunhunana ja gawwachaa' khu chin ang-angonohna.

18 Ha-in hini matakhu, ta anong una' natoy muti nummahuwa' ja achiya' matmatoy. Ha-in chi nanangchon ay ni pi'takhuwan chi tatakhu ja ha-in khu chi mangpadchong ay ni omajan ni lennagwan chi takhu an natoy.

19 Hotti itula' mu an amin hana ipatikhaw u an ma-at ad ugwaní ja hana ma-at hi uchum chi arkhaw. 20 Hitay peto an pfittuwan an tinnig mu ay tay agwan u, ja hato peto an pfalitu' an ipattu-an chi hilaw, ja gwa han podhon cha an hapiton an ipa-annila' ay he-a. Hato peto an pfittuwan ja chicha hana pinilin Apo Jos an khun manalimun hay hana namati ay ni peto an pfuglay. Hay hato ayya ipattu-an chi hilaw ja chicha hana namati an khun mummeha ay ni peto an pfuglay."

Chin tukhun Hesu Kristo hay hana namati hichi ad Efesus

2 ¹ Inali na khu ay ha-in hi, "Hay hato chi itula' mu ja impi-uy mu ay nuy pinilin Apo Jos an khun manalimun hay

hana namati an khun ma-am-amamung an mummeha hichi ad Efesus.

'Ha-in an nanangchon ay tay peto an pfittuwan ay tay agwan u, ja gawwachaa' ay ni achaaan tay peto an pfalitu' an ipattu-an chi hilaw, ja hitay chi allo' ay cha'ju an namati ad Efesus.

² Anila' hini ni'takhuwan ju an maliya' aju an muntamu ja na-anuh aju an mangedpor hi likhat. Anila' an achi ju ma-anuhan hay hana khun muntudtuchu hi nehahalla, ja penacha ju hay hana khun ituchun hay hana mangali hi un cha apostol, ta annilaon ju hana pfu-un apostol an un cha munlahlah. ³ Anila' an na-anuh aju ti enedpor ju hay hana empahortap cha ay cha'ju khapo hi pangunuchan ju ay ha-in, ja agkhuy ju enenghay hini pammati ju.

⁴ Muti gwa han oha an achi' podhon ay ni pi'takhuwan ju. Hini pamhod ju ay ha-in ja achi amat hichin pengpenghana.

⁵ Nomnomon ju hichin otong an pamhod ju chin pengpenghana ta annilaon ju nu ngachah nuy an pfimmahulan ju ta chu'khon ju. Ti nu achi ju epfangngad chin otong an pamhod ju ay ha-in ja umaliya', ta ánu' hinuy hilaw ay cha'ju^d hot mate-a-an aju. ⁶ Muti gwacha han oha an

^d 2:5 Literal: ta ánu' hitay ipattu-an ni hilaw ju ay ni nehaha'-achana.

Chin peto an pommehaan ad Asia

maphod ay cha'ju, an achi ju podhon hana ugalin chi Nikolaita^e an achi' khu podhon.

⁷ An amin aju an khun munchongor, chonglon ju hitay allon ni Espiritun Apo Jos ay cha'ju an namati. Cha'ju an mangameh hi napukhit, ha-in chi mangali hi mangan aju ay ni pfungan ni ajiw an mangchat hi pi'takhuwan^f an gawwacha hichi Paradise an gawwachaan Apo Jos.' ”

Chin tukhun Hesu Kristo hay hana namati hichi ad Smirna

⁸ Ja unaot khu allon ay ha-in hi, “Hay hato khu chi itula' mu ja impi-uy mu ay nuy pinilin Apo Jos an khun manalimun hana namati an khun ma-am-amamung an mummeha ad Smirna.

‘Ha-in an gawwacha chin hunhunana ja gawwachaa' khu chin ang-angonohna, ha-in an natoy ja nummahu, ja hitay chi

^e 2:6 Hay hato Nikolaita ja khun cha itudtuchu hini nehahalla, an allon cha hi mapfalin anu ay ni ohan Krischano an umunud ay ni napukhit an penhod chi achor. Ja mapfalin khu anu an idchum na hana ugalin chi pagano ay ni pammati na ay Kristo.

^f 2:7 Hini oma'-atan tay an ajiw ja mapfaha ay ni Genesis Kapitulo 2 ja 3.

allo' ay cha'ju an namati ad Sardis.

⁹ Anila' hana likhat ju, ja oha pay ja napubli aju, muti hini umannung ja gwa ay cha'ju hini nahamad an enachangjan an narpu ay ha-in. Anila' khu an khun cha'ju pahigwon hana Hudju. Allon chay chichay tatakhun Apo Jos ti Hudju cha, muti hay umannung ja chichay tatakhun Satanas. ¹⁰ Achi aju toma-ot hana umali an punlikhatan ju. Hay allo' ja pipfalud Satanas hana uchumna ay cha'ju ta matopngan hini pammati ju. Ja mapalikhatan aju hi mapoloh arkhaw. Munchochodcha ajuwot ay ni pammati ju ay ha-in, anong un hijay pamatajan cha ay cha'ju, hot ichatan cha'ju ay ni korona an hija hini pi'takhuwan an ma-id chi popgogna.

¹¹ An amin aju an khun munchongor, chonglon ju hitay allon ni Espiritun Apo Jos ay cha'ju an namati. Cha'ju an mangameh hi napukhit, achi aju matoy ay ni me-aggwa an atajan.' ”

Chin tukhun Hesu Kristo hay hana namati hichi ad Pergamum

¹² Ja unaot khu allon ay ha-in hi, “Hay hato khu chi itula' mu ja impi-uy mu ay nuy pinilin Apo Jos an khun manalimun hana namati an

khun ma-am-amamung an mummeha hichi ad Pergamum.

‘Ha-in an nanangchon ay ni pfangid an chugway tachom na, ja hitay chi allo' ay cha'ju an namati ad Pergamum.

¹³ Anila' hinuy pfuglay ju, an hijay nipapabpfunan ni tronon Satanas an khun mun-ap-apo. Anong un amat hina, ja anila' an nehamad hini pammati ju, ja agkhuy ju enenghay, anong un chin namatajan cha ay Antipas an oha an na'na-unnud ay ha-in. Penatoy cha hina pfuglay ju an agwacha an Satanas khapo ay ni nanihtikhuwana ay ha-in. ¹⁴ Muti gwa hana achi' podhon ay ni pi'takhuwan ju. Hay oha ja hini nangidchuman ju hay hana immunud chin tukhun Balaam. Hitay an hi Balaam ja intukhuna ay Balak chin enat na an namalijan hachi holag Israel ta gway enat cha an pfimmahor. Hotti napfalijan cha an i ni-ihcha hana nabnijan ja an ne-elo' hi pfu-un ahagwa cha. ¹⁵ Hihiya khu ay cha'ju, ti gwacha hana uchumna hina an khun mangunud ay nuy khun ituchun cha nuy Nikolaita. ¹⁶ Hotti chu'khon ju gwot hay hato an pfahor. Ti achi ju ayya ja achi mapfajag hot umaliya' hina ja pun-ehewat u hitay pfangid an khun pfumutay ay tay ta-o' an me'patoy hay hana pfimmahor hi amat heto. §

§ 2:16 Hitay pfangid an i-arig na ja hija hini hapit na an otong chi apfalinana. Pfahaom khu hinuy John 11:38-44 ja Efesus 6:17.

17 An amin aju an khun munchongor, chonglon ju hitay allon ni Espiritun Apo Jos ay cha'ju an namati. Cha'ju an mangameh hi napukhit, ichat u ay cha'ju hini nechachaag an anun ad langit^h an achi matikhaw ad ugwani. Ichat u khu hi oha-ohanna ay cha'ju han mapuchaw an pfato an nitula-an han nabnab-on an ngachan. Ja ma-id chi hay nanginnila ay nuy an ngachan, an angkhay hini nichatana.' ”

Chin tukhun Hesu Kristo hay hana namati hichi ad Tiatira

18 Ja unaot khu allon ay ha-in hi, “Hay hato khu chi itula' mu ja impi-uy mu ay nuy pinilin Apo Jos an khun manalimun hana namati an khun ma-am-amamung an mummeha hichi ad Tiatira.

‘Ha-in an Empfalay Apo Jos an khun mumpfinang chi mata na an amat hi apoy, ja pomoo' chi hu-i na an amat hi khampfang an munlengaw, ja hitay chi allo' ay cha'ju an namati ad Tiatira.

19 Anila' chi ni'takhuwan ju, hini pamhod ja pammati ju, ja hini khun ju aton an tomolong hay hana padchung ju an tatakhu, ja hini anuh ju an mangedpor hi likhat. Anila' khu an penompomhod hini khun ju

aton ad ugwani mu chin pengpenghana an namatiyan ju. 20 Muti gwa han oha an achi' podhon ay ni pi'takhuwan ju. Ti ne'-opon ju ay ni pummehaan ju hinuy pfupfai an oma'-at ay Jezebel an nangallilaw hachi Israelitas chin nahop.ⁱ Inali na chi un profetan Apo Jos hija. Muti pfu-un an unagkhu nab-on chin intuchu na, an una intudtuchugwan hay hana immunud ay ha-in an i me-elol' hi pfu-un ahagwa cha ja an ni-ihcha hi nabnijan. 21 Henod u hay puntutujuwana ay nuy pfahor na an i khun umilugtap muti achi na podhon an muntutuju. 22 Hotti ichat u hay chokhoh an mangpaletna' ay hija, ja palikhato' khu hana linala-e an khun mangakhamangan ay hija nu achi cha chu'khon hitay an pfahor cha. 23 Patajo' khu hay hana khun mangat ay ni khuna itudtuchu. Ato' hay hato ta panginnilaan an amin hay hana namati, an ha-in chi nanginnila hi nomnom chi tatakhu ja hini podhon cha. Ichat uy lagpfun chi oha-ohanna ay cha'ju an me-okor ay ni ne'-at na.

24 Cha'ju ayya an uchumna an eTiatira an agkhuy ne'-at hay hana napukhit an khun cha ituchu, ja agkhuy ne'-achar ay nuy allon cha an lemmochalod

^h 2:17 Literal: *hini mana*, an hija chin inan hachi Israelitas chin agawwachaana cha hichi let-ang.

ⁱ 2:20 Mapfaha hana napukhit an enat chin pfupfai an hi Jezebel ay ni 1 Kings 21:1-25.

an nomnom Satanas, achi' ug-ugman hini allo' an pe'-at ju, ²⁵ an un ju gwot khokhotan hana umannung an ni'-innila ju ingkhanah pumpfangngacha'.

²⁶ Cha'ju an mangameh hi napukhit, ja khun mangamangat ay ni penhod u ingkhana hi apogpokhan chi pi'takhuwan ju, ja ichat u ay cha'ju chi apfalinan an mun-ap-apo hi apfuglapfuglay, ²⁷ an amat ay ni enat Ama an inchat na chi apfalinan ay ha-in. An amat ay nuy nitula' an Hapit Apo Jos hi nangarjana hi,

“Mun-ap-apo hija ja ma-id chi mangapfak ay hija.

Ja punchehechek na hana mangat hi napukhit ta amat cha hi nun-agmu' an pfanga.”^j

²⁸ Cha'ju an mangameh hi napukhit, ichat u ay cha'ju hini pfinang u an amat ay ni pfinang ni mamikhat an pfittuwan.

²⁹ An amin aju an khun munchongor, chonglon ju hitay allon ni Espiritun Apo Jos ay cha'ju an namati.’ ”

Chin tukhun Hesu Kristo hay hana namati hichi ad Sardis

3 ¹ Ja unaot khu allon ay ha-in hi, “Hay hato khu chi itula' mu ja impi-uy mu ay nuy pinilin Apo Jos an khun manalimun hana namati an khun ma-am-amamung an mummeha hichi ad Sardis.

‘Ha-in an gwachaan ni Espiritun Apo Jos an peto chi numpfino-ob-on an apfalinana, ja nanangchon ay tay peto an pfittuwan, ja hitay chi allo' ay cha'ju an namati ad Sardis.

Anila' hini ni'takhuwan ju, an khun cha allon hi nahamad hini pammati ju muti achi, ti nan un aju amat hi nanattoy. ² Hotti un ju gwot pi'halimuwat an mangpaffi-ah ay ni pammati ju, ti niya an ma-o'-ongoh. Ti matikhaw u an nan ad-adchi hi mangpachenor ay Apo Jos hinuy khun ju at-aton. ³ Un ju gwot nonomnomon ja khenokhotan chin intuchutuchu cha ay cha'ju an pinati ju, ja chin-ug ju hana pfahor ju. Ti nu achi ju ihalimuwat ja un mangkay amat hi mangakaw an ma-id manginnila hi umaliya' hot dusao' cha'ju.

⁴ Muti gwacha han tortollo ay cha'ju hina ad Sardis an epa-e-ennongan cha an ma-id khun cha aton hi napukhit. Hotti chichay mipfilang hi pun-i-ibpfa' ay ni pun-ap-apugwa', ja mimitnud cha ay ha-in ja mumpunlopfung cha hi mapuchaw. ⁵ Cha'ju an mangameh hi napukhit chi munlopfung ay ni mapuchaw an lopfung. Ja achi' upfahon hini ngachan ju ay nuy libju an nitula-an chi ngachan hay hana gway pi'takhuwana hi ma-id chi pogpogna. Ja tihtikhuwa' ay Ama

^j 2:27 Psalms 2:9

ja hana angher na an tatakhu' cha'ju.

⁶ An amin aju an khun munchongor, chonglon ju hitay allon ni Espiritun Apo Jos ay cha'ju an namati.' ”

Chin tukhun Hesu Kristo hay hana namati hichi ad Filadelfia

⁷ Ja unaot khu allon ay ha-in hi, “Hay hato khu chi itula' mu ja impi-uy mu ay nuy pinilin Apo Jos an khun manalimun hana namati an khun ma-am-amamung an mummeha hichi ad Filadelfia.

‘Ha-in chi nasantuwan ja umannung, ja ha-in chi mangu-udnan ay ni torpfo' ay nuy khun Pun-ap-apugwan Apo Jos.^k Nu ipfughor u ja ma-id olog chi hay mangpfukhot, ja nu ipfukhot u ja ma-id khu olog chi hay mangpfughor. Hitay chi allo' ay cha'ju an namati ad Filadelfia.

⁸ Anila' hini ni'takhuwan ju an anong un it-ittang hini apfalinan ju, ja inanuhan ju an mangat an amin hana inali-ali' an aton ju, ja agkhuy ju enha'haot hini pammati ju ay ha-in. Hotti impfughor u hini pantaw ta gway aton ju an mi'hikhop ay ni Pun-ap-apugwan Apo Jos ja ma-id olog chi hay mangpfukhot.

⁹ Chonglon ju khu hitay. Anila ju hay hana Hudju hina an khun mangali hi tatakun Apo Jos chicha, muti un cha munlahlah ti

chichay tatakun Satanas. Punhippiyo' chicha ay cha'ju ta panginnilaan cha an cha'juy umannung an tatakhu' an podpodho'. ¹⁰ Khenokhotan ju chin inali' an pangedpolan ju an amin hi likhat an hortapon chi namati. Hotti halimuna' cha'ju hu-un umali chin timpo an pamalikhatan Apo Jos hay hana tatakhu hina lota.

¹¹ Nehnot hini umaliya' hotti ehemad ju hini pammati ju ta achi la-ahna ja i aju na-allilaw, ti ma-utaw hini korona an lagpfu ju. ¹² Cha'ju an mangameh hi napukhit, pumpfalino' cha'ju hi tu-ud an neha'-ad ay ni Templon Apo Jos, an hay podhona an hapiton ja munchochodcha aju ay hija. Emarka' hini ngachan Apo Jos ay cha'ju ja hini ngachan ni pfuglay na, an pfakhu an Jerusalem an marpu ay hija ad langit. Emarka' khu hini pfakhu an ngachan u ay cha'ju.

¹³ An amin aju an khun munchongor, chonglon ju hitay allon ni Espiritun Apo Jos hay hana namati.' ”

Chin tukhun Hesu Kristo hay hana namati hichi ad Laodisea

¹⁴ Ja unaot khu allon ay ha-in hi, “Hay hato khu chi itula' mu ja impi-uy mu ay nuy pinilin Apo Jos an khun manalimun hana namati an khun ma-am-amamung an mummeha hichi ad Laodisea.

^k 3:7 Literal: *mangu-udnan ay ni torpfo' Ari David.*

'Ha-in hini nangadnan hi "Amen" ti nahamad ja umannung hini ato' an mangpa-innila ay ni Tukhun Apo Jos. Ha-in khu chi nete-aan an amin chi enapjan Apo Jos. Hitay chi allo' ay cha'ju an namati ad Laodisea.

15 Anila' hini ni'takhuwan ju an oma'-at aju hi chanum an mun-at-atong, an achi lumahu ja achi khu manottoneng, ti ad-adchi hini enat ju an immunud ay ha-in. Hay podho' koma ja lumahu aju. Un aju ayya achi ja to'-onot un aju manottoneng.^l 16 Muti niya an un aju mun-at-atong, hot ipfula' cha'ju. 17 Allon ju hi un aju achangjan ti gwa an amin hana mahapor ju hina lotta. Muti ma-id chamchama an un aju ahighikha ay ni pi'takhuwan ju ay Apo Jos, ti un aju napubli, napfulaw, ja nummomolleh hi pannig na ay cha'ju. 18 Hotti hay itukhun u ay cha'ju ja umali aju ay ha-in an me'-ala ay ni umannung an pammati an amat hi namahmah an pfallitu', ta ma-ali aju an achangjan. Ja me'-ala aju hi pe'lopfong ju an mapuchaw ta achi aju pfumapfa'-in. Ja me'-ala aju khu hi akhah chi mata ta gway aton ju an tumikhaw.

19 Hana podpodho' ja tukhuno' ja huplito' chicha. Hotti pa-ennongan ju gwot ta chu'khon ju hana pfahor ju. 20 Tayya an

timmata'chukha' an khun mungkorkug ay ni pantaw. Hini ayya mangngor ay ni hapit u ja impfughor na hot humikhopa' ja me'-orpfonga' an me'-an ay hija. 21 Cha'ju an mangameh hi napukhit, ichat u hini kalintikhan ju an mi-ipfun ay ha-in an mi'-ap-apo, an amat ay ha-in an enameh uy napukhit, ja tayya an mi-i-ibpfuna' ad ugwani ay Ama an mun-ap-apo.

22 An amin aju an khun munchongor, chonglon ju hitay allon ni Espiritun Apo Jos ay cha'ju an namati.' "

Hana mundaydayaw ad langit

4 1 Emmopoh hay hato an inali na ja entangad u ja tinnig u han pantaw ad langit an nipfufughor, ja chengngor u khu chin makhangoh an hapit an khenong chi abpfuu. Ja inali na hi, "Hongkhop a ta ipatikhaw u ay he-a hay hana ene-e'chan Apo Jos an ma-at." 2 Ay chuy gwot ja immali hini apfalinan ni Espiritun Apo Jos ay ha-in, ja tinnig u han trono ad langit an gwa han inu-umpfun 3 an khun munlito' hi pannig u an oma'-at hay hana munlito' an pfato, an hinuy haspe ja karnelya. Ja gwa han atipfungalon an neneggwod ay chuy trono an amat ay ni pfato an esmeralda chi tikhaw na. 4 Ja gwa han chugwam polo ta han apat an trono an

^l 3:15 Hini penhod Hesu Kristo hi allon ja to'-onot un cha agkhuy namati mu hini un cha allon hi gway pammati cha ja achi cha pe'hehemad.

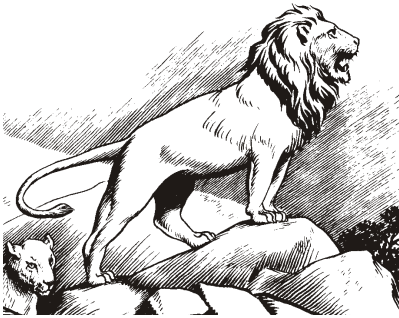
nunlawlaw ay chuy nuntotonga an trono, ja gwa khu han chugwam polo ta han apat an pangulu an numpanga-umpfun ay cha chuy an trono.

Numpunlopfong cha hi mumpuchaw ja numpungkorona cha hi napfalitu-an an korona.

⁵ Ja tinikhaw u han ilat ja chengngor u han mungkhikhinlunud an ichor an narpu ay chuy nuntotonga an trono. Ja gwacha han peto an hilaw an khun pfumilachaw ay chuy negpongan chuy an trono, an hija hini Espiritun Apo Jos.^m

⁶ Ja gwacha khu ay nuy negpongan chuy trono han amat hi chagkhar an baybay an munletaa'.

Ja gwa han apat an himpfun Apo Jos an khun mun-od-odmay an nunlene'gwoh ay chuy nuntotonga an trono, ja

Layon

namataan an amin chin achor cha. ⁷ Chin oha ja amat hi layon, chin me-aggwa ja amat hi pfuta-ar an pfakah, chin me-atlo

ja chin angah na ja amat hi angah chi takhu, ja chin me-apat ja amat hi tugwi an khun tomajap. ⁸ Hay hachi apat an khun mun-od-odmay ja hengkhogchang cha hi paja', ja namataan chin numpfinahher an paja' cha. Ja a-arkha-arkhaw ja achi cha epogpokhong an mungkankanta an,

“Hi Apo Jos an munnaud an nasantuwan ja achi malukud chi apfalinana, ma-id uchumna hi mipadchung ay ni kinasanto na. Gawwacha hija chin hunhunana ingkhana ad ugwani ja ma-id apogpokhana.”

⁹ Hay hato an apat an he-od-odmay ja khun cha dayawon hichin inu-umpfun ay chuy nuntotonga an trono, ja ipapfagpfagto cha hija an mamattakhu hi ma-id chi poppogna. Ja khun cha munyaman ay hija. Gwa ayya an mundayaw chin apat an he-od-odmay ¹⁰ hon nunjongot chin chugwam polo ta apat an pangulu chin negpongan chuy inu-umpfun ay chuy nuntotonga an trono, hon dinaydayaw cha hija an matakhu hi ma-id chi poppogna. Hon egwallang cha chin korona cha ay chuy agwacha an chin trono hon inali cha hi,

¹¹ “He-a an Apo mi ja Jos mi,

^m 4:5 Literal: *hini peto an Espiritu.*

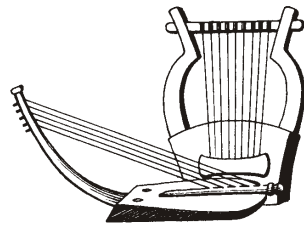
he-a ja angkhay chi
 mipapfagpfigto ja
 medaydayaw,
 ja achaa chi apfalinan.
 Ja he-ay nampfu an amin chi
 nagwacha.
 Narmu cha ja nagwachaan
 cha hi pi'takhuwan khapo
 ta hitay chi penhod mu.”

**Chin impatikhaw Apo Jos ay John
 an nalolo-ot an tula' ja hini Pfo'tot
 an Karnero**

5 ¹ Ja tinnig u khu an chin
 inu-umpfun ay chuy
 nuntotonga an trono ja
 inu-ugnan chin agwana han
 nalolo-ot an tula'. Natula-an chin
 numpfinahher ja numpapeto an
 nalo-ot ja nun-asilyuwan ta achi
 mapfilag. ² Ja tinnig u khu han
 mapfi-ah an angher Apo Jos an
 khuna i'gwap an mangali hi,
 “Ngay gway apfalinana an
 mangaan hay hachi silyo ta
 pfilakhona hichuy tula'?” ³ Muti
 ma-id chi hay oha hi gway
 apfalinana an mamilag chin tula'
 ta pfahaona, anong un hichi ad
 langit ja heto lota ja ad chalom.
⁴ Amat hichi ja ene'khab u an
 kumila, ti ma-id oh-ohha hi
 machakngan hi gway apfalinana
 an mamilag chin tula'. ⁵ Muti
 inalin chin oha ay cha chuy an
 pangulu ay ha-in hi, “Achi a
 kumila, ti tayya hini
 Mangab-afpak an hija hini
 nunchongor an holag Ari David
 an nangadnan hi layon ni tribon

Judah. Hijay nangapfak an amin
 hi napukhit hotti hijay gway
 apfalinana an mangaan ay chuy
 silyo ta pfilakhona hichuy tula'.”

⁶ Un u agkhu emmohgwat ta
 tikha' chin impatikhaw na ja
 tinnig u han pfo'tot an karnero
 an timmata'chug chin negppongan
 chuy nuntotonga an trono, an
 linili-ub hachi apat an
 he-od-odmay ja hachi chugwam
 polo ta apat an pangulu. Ja hay
 tikhaw chuy pfo'tot ja napfilatan
 chin hukhat na an amat hi un
 cha pinarti. Ja gwa han peto an
 ha'khud na, ja peto khu han mata
 na. Hay hato an mata ja talaton
 ni Espiritu Santo,ⁿ an khun
 honakhon Apo Jos ta magwacha
 hija ay tay nunlene'gwoh ta lota.
⁷ Ja hitay an pfo'tot ja i na enala
 chin nalolo-ot an tula' an
 inu-ugnan chuy inu-umpfun ay
 chuy nuntotonga an trono.
⁸ Enala na chin tula' an nalolo-ot,
 ja numpunheppe cha ay hija chin
 apat an he-od-odmay ja chin
 chugwam polo ta apat an
 pangulu. Ja gwahchinonon ay
 chicha hon gway inugnana hi
 tadcheng, ja han pfalitu' an

Tadcheng

ⁿ 5:6 Literal: ni peto an Espiritu.

malokong an napnu hi insenso an hijah tay hay hana kalalag hana tatakun Apo Jos. ⁹ Ja nabnab-on han chengngor u an kantan hachi papangulu an khun cha allon hi,

“He-a ja angkhay chi gway apfalinana an mangala ay chuy tula’

ja an mangaan hay hachi silyo na ta pfilakhom.

Ti penatoy chi-a ja nun-ajuh chin chalam

ta napfajachan hana pfahor chi tatakhu,

ta gway mumpfalin hi empfapfalay Apo Jos an amin hana

numpfino-ob-on an holag ja tribo hichi lota an numpfino-ob-on chi hapit cha.

10 Inidchum mu chicha ay ni Pun-ap-apugwam ta mi'-ap-apo cha ay he-a hichi lota, ja numpfalinom chicha hi papachi an munserbi ay Apo Jos.”

11 Emmohchong u khu, ja chengngor u chin hapit hachi linipfulipfu an angher an achi mapfilang. Ja lini-ub cha chin nuntotonga an trono ja hachi apat an he-od-odmay ja chin chugwam polo ta apat an pangulu. **12** Ja ma'gwap chin hapit hachi angher an allon cha hi,

“Hini Pfo'tot an Karnero an penatoy cha, ja hijay medaydayaw, mipapfagpfagto ja ma-ar-ali,

ti gway apfalinana, ja gway enachangjana, ja manomnom, ja hijay mapfi'pfi-ahan.”

13 Ja chengngor u khu chin hapit an amin hachi mun-od-odmay hichi ad langit, ja heto lota, ja ad chalom ja hichi baybay an khun cha allon hi,

“Ma-ar-ali hichuy inu-umpfun ay chuy trono ja hichuy Pfo'tot an Karnero, ja mipapfagpfagto ja medaydayaw cha hi ma-id chi pogpogna, ti otong hini apfalinan cha.”

14 Hon inalin hachi apat an he-od-odmay hi, “Amen.” Hon nunjongot chin chugwam polo ta apat an pangulu ta dayawon cha hichuy Pfo'tot an Karnero ja hichuy inu-umpfun ay chuy nuntotonga an trono.

Nipatikhaw ay John hini Pangaanan Hesu Kristo ay ni unum an silyo ay chuy tula'

6 ¹ Ja tinnig u an enaan chin Pfo'tot an Karnero chin oha an silyo ay chuy tula', ja chengngor u han amat hi ichor an hapit chi oha ay cha chuy he-od-odmay, ja inali na hi, “Umali a.” ² Ja napfanpfannutay han ampfaju an mapuchaw. Han nunhahakkay ay chuy an ampfaju ja inu-ugnana han pana ta i me'papattoy, ja gwa han nichat ay hija an korona. Ja empacheh tay an mangam-ameh ta i na apfakon hana pfuhur na.

³ Amat hichi ja tinnig u khu chin Pfo'tot an Karnero an

enaana chin me-aggwa an silyo ay chuy tula', ja chengngor u chin me-aggwa an khun mun-od-odmay an nangali hi, "Umali a." ⁴ Ja pfimmutay khu han ohan ampfaju an mumpfolah. Han nunhahakkay ay chuy an ampfaju ja gwa han nichat an otong an khampfelan, an hay tamu na ja una i pumpapattajon hana tatakhu heto lota ta gway aton cha an manghinapatoy.

⁵ Amat hichi ja tinnig u an enaan ni Pfo'tot an Karnero chin me-atlo an silyo ay chuy tula', ja chengngor u chin me-atlo an mun-od-odmay an nangali hi, "Umali a." Tinnig u ja gwacha gwot han ampfaju an mangmangitit. Han nunhahakkay ay chuy an ampfaju ja inu-ugnana han kiluwan. ⁶ Ja chengngor u han hapit an narpu chin gwachaan hay hachi he-od-odmay an nangali hi, "Gwa han umali an timpon chi ulat, ja hay nginan chi ohah hupa hi pfokhah ja ammuna hi pfo'laon chi muntamu hi ohay arkhaw, ja ammuna khu hi nginan chi toloh hupa hi khahhilang. Muti achi ju punnauchon chi nginan hana mantika ja chanum chi ubas."

⁷ Amat hichi ja tinnig u an enaan ni Pfo'tot an Karnero chin me-apat an silyo ay chuy tula'. Ja chengngor u chin me-apat an khun mun-od-odmay an nangali hi, "Umali a." ⁸ Ja tinnig u ja gwa han ampfaju an immu-ubhat. Ja hay ngachan

chuy nunhahakkay ja Hi Patoy, ja nenettob ay hija hini allon cha an Ad Chalom. Gwa ay chicha hini apfalinan an mamatoy ay ni me-apat hi pfilang hi khaggwan chi tatakhu heto lota hi khupfat, ja ulat, ja chokhoh, ja hana pomatoy an animar.

⁹ Amat hichi ja tinnig u an enaan ni Pfo'tot an Karnero chin me-alema an silyo ay chuy tula'. Ja tinnig u ay ni chaor ni altar hana lennagwan hana penatoy cha khapo hi i cha nangpa-innilaan ay ni hapit Apo Jos ja hini nangeta'chokhan cha ay ni umannung an tudtuchu na. ¹⁰ Hi-u-ugwap cha an nangali hi, "Jos an Napfagpfagto, nasantuwan a ja atom an amin chi inalim hi atom. Hotti a'-anunay panugijam hana tatakhu ta epfalloh mu chin namatajan cha ay cha'mi?" ¹¹ Ja nichatan cha an amin hi lopfong an mapuchaw, ja chengngor cha han nangali ay chicha hi mun-an-anuh cha, ti agkhuy pay emmopoh hana a-akhi cha an pfaar Apo Jos an patajon cha an amat ay ni enat cha an namatoy ay chicha.

¹² Amat hichi ja tinnig u an enaan ni Pfo'tot an Karnero chin me-adchang an silyo ay chuy tula'. Himpfumagkha ja gwacha han mapfi-ah an khihu. Ja ngimmitit chin hukhit an amat hi mangmangitit an lopfong, ja pfimmolah chin pfulan an amat hi chala. ¹³ Ja nun-a-akhah hachi pfittuwan heto lota an amat hi pfunga an mun-epfornag hu-un

pumuwo'. ¹⁴ Ja na-upfah ad uchu an amat hi nalupig an paper. Ja an amin hachi pfuludna ja hachi pfuglay an lene'gwoh chi baybay, ja nepangnger cha. ¹⁵ Ja temma-ot an amin chi tatakhu heto lota. Gwacha hana ar-ari ja uchumna an a-ap-apo, ap-apon chi hinchalo, hana achangjan, ja hana gway apfalinana, ja hachi uchumna pay, anong un takhala, ja immuy cha an i numpunhinop hi lijang ja hana pfato hichi pfuludna. ¹⁶ Ja hi-u-ugwap hachi tatakhu an nangali hachi pfuludna ja pfato hi, "Megchay aju adni' ta khapfunan cha'mi, ta achi cha'mi tikhan ay chuy inu-umpfun ay chuy trono, ja ta achi mi tamtaman hini pfungot chuy Pfo'tot an Karnero. ¹⁷ Ti nachakngan hini arkhaw an pundusaan cha ay cha'mi, ja achi ami pa'-edpor!"

Nipatikhaw ay John hini amarkaan han hingkhahot ta han apat chi polo ta han apat an lipfu (144,000) an tatakhu

7 ¹ Unot napfalin hay hato ja tinnig u han apat an angher Apo Jos an nepnepong an timmata'chug ay chuy apat an chugkhun tay lota ta hagwanan cha an amin chi ijah, ta achi na ijahan hitay lota ja hana baybay ja hana ajiw. ² Hay hato hana inchatan Apo Jos hi apfalinan an mama'-i ay tay lota ja baybay. Ja tinnig u khu han ohan angher an timmalakhuy an narpu hichi pfutajan omarkhaw, ja inu-ugnana hini khun pummarka

hana ni'-unud ay ni mamattakhu an Jos. Ja nun-ugwap hija an nangali hay hachi apat an angher hi, ³ "Achi ju pa'-iyon hana lota ja baybay ja ajiw ingkhana hi mamarkaan hay hana tu'paw hana khun munserbi ay Apo Jos." ⁴ Napfalin an namarkaan cha ay ni markan Apo Jos ja gwa han nangali ay ha-in an hay pfilang hachi namarkaan ja hingkhahot ta han apat chi polo ta han apat hi lipfu (144,000), ja chicha hachi holag chin himpolo ta chugwa an empfapfalay Israel. ⁵ Hana namarkaan an holag Judah ja himpolo ta han chugway lipfu (12,000) chi pfilang cha. Ja himpolo ta han chugway lipfu khu chin holag Ruben. Ja himpolo ta han chugway lipfu chin holag Gad. ⁶ Ja himpolo ta han chugway lipfu chin holag Aser. Ja himpolo ta han chugway lipfu chin holag Naftali. Ja himpolo ta han chugway lipfu chin holag Manaseh. ⁷ Ja himpolo ta han chugway lipfu chin holag Simeon. Ja himpolo ta han chugway lipfu chin holag Levi. Ja himpolo ta han chugway lipfu chin holag Isakar. ⁸ Ja himpolo ta han chugway lipfu chin holag Zebulun. Ja himpolo ta han chugway lipfu chin holag Josep. Ja himpolo ta han chugway lipfu chin holag Benjamin.

Nipatikhaw ay John han cho-odcho-or an tatakhu ad langit

⁹ Nakhibpfoh hitay ja tinnig u hachi cho-odcho-or an tatakhu

an achi mapfilang! Narpu cha an amin hana numpfino-ob-on an holag ja tribo ay tay lota an numpfino-ob-on chi hapit cha. Timmata'chug cha ja henahhakang cha chin nuntotonga an trono ja hini Pfo'tot an Karnero. Numpunlopfong cha hi mapuchaw ja numpun-ochon cha hi tupfu an amat hi tupfun chi lijog. ¹⁰ Ja ini'gwap cha an nangali hi,

“Ma-id chi uchumnah
Nanakhu ay cha'mi
nu pfu-un hi Apo Jos an
inu-umpfun ay chuy trono,
ja hini Pfo'tot an Karnero.”

¹¹ Ja an amin hachi angher ja khinagong cha chin nuntotonga an trono ja hachi apat an he-od-odmay ja chin chugwam polo ta apat an pangulu. Numpunjongot cha ta daydayawon cha hi Apo Jos an inu-umpfun ay chuy trono, ¹² ja khun cha allon hi,

“Amen! Hi Apo Jos chi
medaydayaw ja
mipapfagpfagto hi ma-id
chi pogpogna.

Hijay pangchatan ta-o hi
panagyaman.

Manomnom hija ja ma-ar-ali,
ja nagwacha an hi
apfalinan ti hijay
mapfi'pfi-ahan! Amen!”

¹³ Ja inalin han oha ay cha chuy pangulu ay ha-in hi, “Anilam chah nu ngay ngachah hay hatu numpunlopfong hi mapuchaw ja ngay numpun-arpugwan cha?” ¹⁴ Ja

inali' hi, “Apo, ma-id anila' ti he-a chi nanginnila.” Ja inali na ay ha-in hi, “Hay hatu hana tatakhu an nangedpor hay hana nunlinapoh an likhat. Ja mapuchaw hachi lopfong cha ti inulahan cha ay ni chalan ni Pfo'tot an Karnero. ¹⁵ Hijaot un cha mapfalin an humango ay ni tronon Apo Jos ja munserbi hichi Templo na an amin hi timpo. Ja hi Apo Jos an gawwacha an inu-umpfun ay chuy trono na ja halimunana chicha. ¹⁶ Achi cha mahpay homenaang ja ma-ugaw. Ja ma-id aptangan cha hi hukhit ti angkhaynana an ma-id mahpay hukhit. ¹⁷ Ti hini Pfo'tot an Karnero an gwa ay chuy a-adchaan chuy nuntotonga an trono ja hijay mumpahtor ay chicha, ja edchong na chicha hana opfob an mangchat hi pi'takhuwan an ma-id chi pogpogna. Ja pu'nahan Apo Jos an amin chi luwa cha.”

Nipatikhaw ay John hini aton Hesu Kristo an mangaan ay ni me-apeto an silyo ay chuy tula'

8 ¹ Ay chuy nangaanan chuy Pfo'tot an Karnero chin me-apeto an silyon chin nalolo-ot an tula', ja an amin hana gwa ad langit ja khemmenong cha hi khaggwah upfun. ² Ja tinnig u hachi peto an angher an numpangata'chug ay chuy gwacha an chi tronon Apo Jos, ja nichatan cha hi henohhah abpfuu.

³ Immali khu han ohan angher an nanangchon hi

pfalitu' an pangittugwan hi insenso, ja i timma'chug ay chuy agwacha an chi napfalitu-an an altar an gwa ay chuy negpong an chi tronon Apo Jos. Ja nichatan hija hi cho-or hi insenso ta idchum na hana kalalag an amin hana tatakun Apo Jos ta idatona ay chuy altar. ⁴ Immaho' chin insenso an inu-ugnan chuy angher an nidchuman hachi kalalag chi namati ja temmolo ay ni gwacha an Apo Jos. ⁵ Amat hichi ja enalan chuy angher chin pangittugwan hi insenso ja pinnu na hi pfala an enala na ay chuy altar, ja impuhit na ay tay lota. Ja ente-an chin ichor an mungkhikhinlunud ja khun mun-ilat ja khun mungkhihu.

Nipatikhaw ay John chin peto an angher an mun-abpfuu nu timpon chi pundusaan Apo Jos hi tatakhu

⁶ Amat hichi ja enhakhanan chin peto an angher chin abpfuu cha. ⁷ Nun-abpfuu chin oha an angher ja nun-epochag hachi chalallo ja apoy heto lota an nidchuman hi chala. Ja napoolan chi me-atloh ittang tay lota ja hay me-atloh ittang chi a-aji-ajiw ja an amin chi holo'.

⁸ Nun-abpfuu khu chin me-aggwa an angher ja gwa han amat hi otong an pfuludna an khun chumalang an nituud hichi baybay. Ja hay me-atloh ittang chuy baybay ja numpfalin hi chala, ⁹ ja me-atloh ittang hachi he-od-odmay hi baybay ja nun-a-atoy cha. Ja me-atloh

ittang hachi papor hichi baybay ja nun-apa'-i cha.

¹⁰ Nun-abpfuu khu chin me-atlo an angher ja nakhah han otong an pfittuwan an narpu ad uchu. Khun pfumichang an amat hi chilag ja me-atloh ittang an amin chi gwanggwang ja opfob ja eno'pfana. ¹¹ Hichuy an pfittuwan ja nangadnan hi Mumpa-it. Pimma-it chi me-atloh ittang chi chanum ja cho-or hana nun-atoy an takhu an imminum.

¹² Nun-abpfuu khu chin me-apat an angher ja hemmelong chi me-atloh ittang chuy hukhit ja pfulan ja hana pfittuwan. Ja me-atlo an ittang ni a-arkhagwan chi hemmerngana ja amat khu ay ni lapfi.

¹³ Tinnig u khu ja gwa han tugwi an khun tomajap hichi ad uchu. Ja chengngor u an khuna i'gwap hi, "Ka-ahi hana tatakhu heto lota. Ti munnaud an atattata-ot chi hay ma-at ay chicha hi un mi'-abpfuu hachi tolo an angher."

9 ¹ Nun-abpfuu chin me-alema an angher. Ja tinnig u han oma'-at hi pfittuwan an nakhah an narpu ad uchu an immali heto lota. Ja nichat ay hija hini torpfo' ni pantaw nuy pfito an ma-id pogpogna. ² Impfughor chin oma'-at hi pfittuwan hichuy pantaw ja pfimmutay han aho' an amat hi aho' chi otong an poor. Nahalanan hichuy hukhit ja hemmelong ad uchu. ³ Ja gwa hana chuchun an pfimmutay ay chuy aho' ja nun-ohop cha heto

lota. Nichat ay chicha hini apfalinan an tumilod an amat hi oneneper. ⁴ Ja gwa han nangali ay chicha hi achi cha pa'-iyon hana holo' ja hana ajiw ja hana uchumna an hemmangaw, ta hay tilochon cha ja hana tatakhu ja angkhay an agkhuy namarkaan chi tu'paw na ay ni markan Apo Jos. ⁵ Ma-id apfalinan hay hachi chuchun an mamatoy hachi tatakhu, an un cha palikhaton chicha hi lemah pfulan. Tumilod cha ayya ja amat hi tilod chi oneneper an ma'-agkhoh. ⁶ Hotti ay nuy an lemah pfulan an apalikhatan hachi tatakhu ja podhon cha an matoy muti achi mapfalin. Anong un cha epacha an mamatoy ay ni achor cha ja achi cha chamchama matoy.

⁷ Hay hachi an chuchun ja amat cha hi ampfaju an punhakajan hana i mi'khukhubpfat. Numpumpfato-ong cha hi amat hi pfallitu' an korona, ja chin angah cha ja amat hi angah chi takhu. ⁸ Chin pfuu' cha ja amat hi pfuu' chi pfupfai, ja amat hi pfapfan chi layon chin pfapfa cha. ⁹ Nahophopan hachi pfokha' cha han amat hi khumo'. Tomajap cha ayya hon khimmangoh hachi paja' cha an amat hi ongor chi cho-or hi kalesa an mapfi-ah ja ma-aher an umuy. ¹⁰ Ja gwachay tilod chi igwit cha an amat hi oneneper,

ja gwa ay ni igwit cha hini apfalinan cha an mamarpalikhat hachi tatakhu hi lemah pfulan.

¹¹ Ja gwa han apo cha an khun mangpacto' ay chicha, ja hijah tay hini napukhit an angher an mun-ap-apo ay nuy pfito an ma-id pogpogna. Hini ngachana hi hapit chi Hudju ja Abadon. Ja Apolyon hi hapit chi Griego. ^o

¹² Hitay hini mahhun an atattata-ot an ma-at. Nalahin ayya ja gwacha pay han chugwa an atattata-ot an ma-at.

¹³ Nun-abpfuu chin me-a-unum an angher. Ja chengngor u han hapit an narpu ay chuy apat an chugkhun chuy napfalitu-an an altar an gawwacha ay chuy negpongan ni tronon Apo Jos. ¹⁴ Inalin chin nunhapit ay chuy mi-a-unum an angher an nanangchon hi abpfuu hi, "Umuy a ay ni otongngan an gwanggwang ad Eufrates ta im ipfu-aan chin apat an angher an nun-akha-utan!" ¹⁵ Immuy hija ja impfu-aana hachi apat an angher an nehahagkhana ay chuy an ene'chan Apo Jos an oras, ay chuy an arkhaw, ay chuy an pfulan ja tagwon, ta patajon cha chi me-atloh pfilang hi khaggwan chi tatakhu ay tay lota. ¹⁶ Ja gwa han nangali ay ha-in an hini pfilang hachi hinchalo cha an i mi'khukhubpfat ja chugway

^o 9:11 Hay podhona an hapiton ay cha tay chugwa an ngachan ja Pumapa'-i.

khahot hi milyon (200,000,000). ¹⁷ Ja ay tay an impatikhaw Apo Jos ay ha-in ja tinnig u hachi ampfaju ja hachi numpunhakay. Toloy kalahin chin tikhaw chuy hophop chin pfokha' cha. Gway mumpumpfolah an amat hi apoy, ja gway khortang an amat hi pfato an safiro, ja gway muntitipfa an amat hi asufre. Amat hi ulun chi layon chin ulun hachi ampfaju, ja gway apoy, aho' ja asufre an khun pfumutay chin ta-o cha.

¹⁸ Natoy chi me-atloh pfilang hi khaggwan hay hachi tatakhu khapo ay chuy tolo an likhat, an hini apoy ja hini aho' ja hini asufre an khun pfumutay ay chuy ta-on hachi ampfaju. ¹⁹ Ti hini apfalinan chin ampfaju ja gwa ay chuy ta-o cha ja ay chuy igwit cha. Ti chin igwit cha ja amat hi ulog an gway ulu cha, ja hijay panengot cha hachi tatakhu.

²⁰ Hay hachi uchumna an tatakhu an agkhuy ne-etoy ja achi cha chamchama muntutuju ja agkhuy cha chin-ug chin enat cha an nun-apukhit. Agkhuy cha empokhong an khun mundaydayaw hay hana napukhit an ispiritu ja hana enephod cha an pfolor an pfalitu' ja hana pfolor an munlitto', ja hana uchumna an pfolor an khumo', pfato ja ajiw, an achi tumikhaw ja achi chomngor, ja achi chumalan. ²¹ Ja agkhuy cha khu intuituju hana khun cha pomatajan,

pumpfunijan, omakagwan ja pe-er-an cha hi pfu-un ahagwa cha ta epokhong cha.

Nipatikhaw ay John han oha an angher an nanangchon hi tula'

10 ¹ Tinnig u khu han mapfi-ah an angher Apo Jos an nun-ohop an narpu ad langit. Nali'nupan hi pfonot chin achor na ja gwa han atipfungalon an nele'gwoh ay chuy ulu na. Pomoo' chin angah na an amat hi hukhit, ja amat hi apoy an khun chumalang hachi hu-i na. ² Ja inu-ugnana han it-ittang an tula' an napfipfi'lag. Encha'-ang na chin agwan an hu-i na ay chuy baybay ja chin ikhid na ay tay lota.

³ Nun-ugwap ja amat hi layon an mun-uliyod. Ja tenompfar hachi peto an ichor an mungkhikhinlunud. ⁴ Chengngor u chin inalin hachi ichor ja gwa an itula' u. Muti chengngor u han hapit an narpu ad langit an nangali hi, "Achim epfaag hini inalin hachi ichor, ja achim itula'!"

⁵ Amat hichi ja chin angher an tinnig u an timmata'chug ay chuy baybay ja ay tay lota, ja entag-oy na chin agwan an ngamoy na ⁶ ta echapata na hini napfagto an ngachan Apo Jos an ma-id apogpokhana, an Nampfu hichi ad uchu, heto lota ja hichi baybay, ja an amin hana gwa ad uchu ja heto lota ja hichi baybay. Ja inalin chin angher hi, "Ma-at an amin hana inalin Apo Jos an ma-at an achi mapfalin an

metantan. ⁷ Umali ayya chin timpo an mun-abpfuu hini me-apeto an angher ja ma-at an amin hana ene'chan Apo Jos an ma-at, an inali na hachi profeta an pfaar na muti agkhuy nipa-innila hana uchumna an tatakhu.”

⁸ Ja chengngor u khu chin hapit an narpu ad langit an nangali hi, “Umuy a ta im alaon hichuy napfipfilag an tula' an inu-ugnan chuy angher an nangchacha'-ang ay chuy baybay ja ay chuy lota.” ⁹ Nehnota' ay chuy angher ja inippug u ta ichat na hichuy tula'. Ja inali na hi, “Toja. Alaom ja inan mu. Munlameeh nu tamtamam an amat hi chilu, muti puma-it nu umuy hina potom.” ¹⁰ Enala' chin it-ittang an tula' an inu-ugnana ja inan u. Ja munlameeh an amat hi chilu hi nanamtama', muti un u agkhu inu'mun ja nale'na' an mumpa-it heto potot'. ¹¹ Ja gwa han nangali ay ha-in hi, “Mahapor an ipa-innilam khu hitay an impadtun Apo Jos an ma-at hana numpfino-ob-on an holag ja tribo ay tay lota an numpfino-ob-on chi hapit cha, ja hana a-ari-ari.”

Nipatikhaw ay John hini chugwa an profeta an honakhon Apo Jos

11 ¹ Amat hichi ja nichat khu ay ha-in han lopong an amat hi pfunguhan. Ja gwa han nangali ay ha-in hi, “Umuy a

ta im lopngon hichuy Templon Apo Jos ja hichuy altar, ja pfinilang mu nu atana hana khun mundaydayaw hichi. ² Muti achim pe'lopong hini nangimpfuttay an partug ni Templo, ti hijay michat hana pfu-un tatakhun Apo Jos an khun mangat hi napukhit ay chuy an nasantuwan an Siudad Apo Jos hi apat chi polo ta han chugway pfulan, ³ wenno hinlipfu ta han chugway khahot ta han unum chi polo (1,260) hi arkhaw. Pfaalo' hana chugwa an profeta' an umuy hichi an muntitikhku. Munlopfong cha hi kamma, ja ichata' chicha hi apfalinan an mangpa-innila hana ipa-innila' ay chicha.” Angkhaynanah inali na.

⁴ Cha tay an chugwa an profeta ja chicha chin na-ali an chugwa an ajiw an olibo, ja chugwa an ipattu-an chi hilaw an gawwacha ay Apo Jos an Apo ta-o an amin ay tay lota. ⁵ Nu gway pfuhur cha hi munnomnom an manukhatan ay chicha hon pfimmutay han apoy ay ni ta-o cha ta patajona chicha. Amat heto hini ne'cha an atajan hana manukhatan ay chicha.

⁶ Michatan cha hi apfalinan an mangpita'chug ay ni uchan ta, ay ni tolo ta han khaggwa an tagwon an khun cha pangpa-innilaan hana ipa-innilan Apo Jos ay chicha, ja achi umud-uchan. Ja mapfalin cha khu an pumppfalinon hana opfob

^P 11:4 Tikhan ay ni Zechariah 4:1-14.

hi chala. Ja gwacha khu chi apfalinan cha an mangchat an amin hana numpfino-ob-on an likhat chi takhu nu penhod cha.

7 Nu nakhibpfoh an impa-innilan cha chuy an chugwa an profeta hana impa-innilan Apo Jos ay chicha, ja pfumutay han atattata-ot an animar an marpu ay nuy pfito an ma-id poggogna ta me'patoy ay chicha. Amehona ja patajona chicha 8 ja mun-egwallang hini achor cha ay ni kurhan ni otong an Pfuglay an nepfakhatan ni Apo cha hichin kros. Hitay an pfuglay ja amat ad Sodom ja ad Egypt. 9 Hana tatakhu an narpu hi numpfino-ob-on an holag ja tribo ay tay lota an numpfino-ob-on chi hapit cha ja epagwa cha an milupfu' hachi chugwa an nun-atoy ta ipatikhaw cha hi toloh arkhaw ta han khaggwa hi atakhutakhu ay tay nunlene'gwoh tay lota. 10 Ja mun-an-anla hachi agkhuy namati hi natajan cha chuy chugwa an profeta hotti mumpfehta cha. Ja manghin-i-idchat cha hi legalo ti achi anhan hini anla cha. Ti napfalin chin inchat cha chuy an profeta an punlikhatan hachi tatakhu hichin atattakhu cha.

11 Muti mapfalin chin toloh arkhaw ta khaggwa ja takhuwon Apo Jos chin chugwa an natoy hot pfumangon cha. Hot mang-entata-ot hachi mannig.

12 Ja chonglon chin chugwa an profeta han ma'gwap an hapit an marpu ad langit an khun mangali hi, "Umali ajuh to!" Ja tikhan hachi pfuhur cha an tumalakhuy chin chugwa an profeta ad langit an nidchum hi pfonot. 13 Ay chuy gwot ja gwa han mapfi-ah an khihu ja mapa'-i chi cho-or hi pfalay ay chuy an pfuglay,^q ja petoy lipfu an tatakhu chi matoy. Ja toma-ot hachi tatakhu an mataynan hot daydayawon cha hini apfalinan Apo Jos an gwa ad langit. 14 Hitay hini me-aggwa an atattata-ot an ma-at. Nalahin ayya ja gwa khu han me-atlo an umali.

Nipatikhaw ay John hini me-apeto an angher an mun-abpfuu

15 Nun-abpfuu chin me-apeto an angher ja gwacha hana ma'gwap an hapit ad langit an inali cha hi,

"Mete-a ad ugwani ja ma-id uchumna hi mun-ap-apo hina lota nu pfu-un hini Apo ta-o ja hini Hennag na an Manakhu hi tatakhu, ja achi mapogpog hitay Pun-ap-apugwana!"

16 Napfalin ja hachi chugwam polo ta apat an pangulu an inu-umpfun ay chuy trono cha an nehahangot ay Apo Jos, ja nunjongot cha an mundaydayaw 17 an khun cha allon hi,

"Apo Jos an achi malukud chi apfalinan,

^q 11:13 *cho-or hi pfalay ay chuy an pfuglay*. Literal: "one tenth" ay chuy an pfuglay.

gawwacha a chin hunhunana
ja ingkhana ad ugwani.

Munyaman ami ta
impatikhaw mu hini otong
an apfalinam
ja ente-am mahpay an
mun-ap-apo.

18 Pfimmuhur an amin chi
tatakhu,

ja nachakngan ad ugwani
hini pangpatikhagwam ay
ni pfungot mu

ay ni atom an manugi an
amin hana nun-atoy.

Nachakngan khu chin timpo
an pangchatam hi
linagpfun hay hana profeta
an pfaar mu,

ja an amin hana tatakhum an
nanginnila an toma-ot ay
he-a,

natakhay man wenno
nababa.

Timpo na an madusa hana
tatakhu an namarpalikhat
hana gwa hina lota!"

19 Nipfughor chin Templon

Apo Jos hichi ad langit ja
matikhaw chin kahon an
nangittugwan cha chin chugwa
an pfato an nitula-an chin
himpolo an urchin Apo Jos. Ja
mun-ilat ja mungkhikhinlunud
chin ichor, ja nungkhihi ja
immuchan hi cho-or hi chalallo.

**Nipatikhaw ay John han pfupfai
ja han dragon**

12 ¹ Amat hichi ja gwa khu
han nabnab-on an

nipatikhaw ad uchu an
pangmatunan. Tinnig u han
pfupfai an timmata'chug ay chuy
pfulan. Pomoo' chi lopfong na an
amat hi hukhit, ja nungkokorona
hi himpolo ta chugway
pfittuwan. ² Khumaju an
tomo'khong hichuy an pfupfai
hotti khun mun-okhab hi
chokhoh na.

³ Ja gwacha khu han oha an
pangmatunan an tinnig u ad
uchu. Nipatikhaw han
otongngan an mumpfolah an
dragon^r an peto chi ulu na an
numpunkorona ja himpolo chi
ha'khud na. ⁴ In-akhamid na
chin igwit na hachi me-atloh
khaggwan chi pfilang hachi
pfittuwan ad uchu ja
empa-a'pfaw na heto lota.

Immuy timma'chug ay chuy
gwachaan chin pfupfai an
tomotto'khong ta henehemmona
hi pfumutajan chin pfu'jug ta
anuna. ⁵ Muti unagkhu
ento'khong chuy pfupfai chin
empfalay na an lala-e ja
himpfumagkha ja nala'-oy
hichuy unga an timmalakhuy ay
chuy agawwachaan Apo Jos an
inu-umpfun ay chuy trono na.
Hitay an empfalay na ja umali
han timpo an mun-ap-apo hija
an amin hana tatakhu ay tay
lota ja ma-id chi hay mangapfak
ay hija. ⁶ Chin ayya pfupfai ja
lemmajaw ja immuy han lukhar
an ma-id chi nunheto an
enhakhanan Apo Jos ta

^r 12:3 Hini dragon ja hija han atattata-ot an animar an khun cha hudhuchon
an oma'-at hi pfugwaja. Ja hitay an dragon ja etalato na hi Satanas.

mahalimunan hi himpolo ta han chugway khahot ta han unum chi polo (1,260) an arkhaw.

⁷ Himpfumagkha ja nungkhukhubpfat cha ad langit. Hana angher Apo Jos an impanguluwan Michael^s ja khinupfat cha chin dragon. Ja hichuy an dragon ja hachi numpun-ibpfa na an napukhit an angher ja himmango cha an mi'khukhubpfat. ⁸ Muti na-apfak chin dragon ja hachi numpun-ibpfa na an napukhit an angher, hotti ma-id kalintikhan cha an mihihidchi ad langit. ⁹ Hotti nituud chin dragon ja chin angher na heto lota. Hitay an dragon ja hijah tay chin numpatikhaw an ulog chin hophopapna. ^t Hitay hini allon cha an hi Satanas wenno hini Diablo an khun umallilaw hana tatakhu hi apfuglapfuglay.

¹⁰ Napfalin ja chengngor u han ma'gwap an hapit ad langit an nangali hi,

“Nachakngan hini panakuwan Apo Jos hay hana tatakhu na. Impatikhaw na hini ma-id ipadpadchungana an apfalinana an mun-ap-apo. Hi Kristo an hennag na an Mamahhod ja impatikhaw na hini apfalinana. Ti hi Satanas an khun umuy ay Apo Jos hi a-arkha-arkhaw ta

papfaholona hay hana a-akhi ta-o an namati Ja penakak Apo Jos ad langit.

¹¹ Enapfak hana a-akhi ta-o hi Satanas khapo ay ni chalan ni Pfo'tot an Karnero an nun-ajuh chin natajana, ja khapo hi nanihtikhuwan cha ay ni oma'-atana.

Ti agkhuy cha inay-ayyugwan hini pi'takhuwan cha, anong un cha matoy khapo hi pammati cha.

¹² Hotti mun-an-anla aju an amin an gwa heto ad langit!

Muti ka-ahi aju an gwa hina lota ja hichi baybay.

Ti engkhah cha hi Satanas hina gwachaan ju ja munnaud an mapfungot, ti anila na an un ho'ho'chod hini timpo an pangatana ay ni podhona an aton.”

¹³ Unot nunhalemottongan tay an dragon an nituud hija heto lota, ja numpuchug na chin pfupfai an nangto'khong chin pfu'jug an lala-e. ¹⁴ Muti nichatan hichuy pfupfai hi chugwah o-otongngan an paja' chi tugwi ta gway enat na an temmajap ta immuy han lukhar an ma-id chi nunheto an enhakhanan Apo Jos. Ja mahalimunan hija hichi hi toloh tagwon ta han khaggwa, ja ma-id

^s 12:7 Hi Michael ja oha an pangpangulun chi angher.

^t 12:9 Genesis Kapitulo 3

mapfalin chuy dragon an umuy ay chuy an lukhar. ¹⁵ Hotti impapfutay chuy dragon han chanum an narpu ay chuy ta-o na ta chimmatong ta mi-anud hichuy pfupfai. ¹⁶ Muti natulungan chin pfupfai, ti naknga' chin lota ja na-unog chin chanum an narpu ay chuy ta-on chuy dragon. Hotti agkhuy ni-anud chin pfupfai. ¹⁷ Hijaot un pfimmungot chin dragon ay chuy pfupfai ja empacheh na an ay mangupfat hachi nataynan an holag chuy pfupfai, an chicha hana khun mangunud ay ni urchin Apo Jos ja khun manihtikhuwan ay ni umannung an oma'-atan Hesu Kristo. ¹⁸ Ja immuy chin dragon ay chuy pingngit chi baybay ja timmata'chug.

Nipatikhaw ay John han atattata-ot an animar

13 ¹ Ja tinnig u khu han oha an atattata-ot an animar an chimma-ar hichi baybay. Peto chin ulu na ja himpolo chin ha'khud na an numpunkorona. Ja an amin chin ulu na ja gwa han nitula' an ngachan Apo Jos ti una khun tortorpon hini apfalinana. ² Oma'-at hi khenger hini tikhaw na muti chin hu-i na ja amat hi hu-in chi bear, ja amat hi layon chin ta-o na. Inchat chin dragon ay hija hini apfalinana ja hini nangato an kalintikhana an mun-ap-apo. ³ Chin oha an ulun tay atattata-ot an animar ja gwa han lemno'lo' an hukhat an

mamatoy ay hija, muti napoynan chamchama. Ja nanor hachi tatakhu heto lota ja nakhujud cha ta namati cha ay chuy an animar. ⁴ Dinaydayaw cha chin dragon ti hijay nangchat hi apfalinana. Ja dinaydayaw cha khu chin animar ja inali cha hi, "Ngay ngachah ay chita tay an animar an achi ma-ab-afak ti ma-id chi hay ipadchungana!"

⁵ Hitay an animar ja himmapit. Ja numpa-akhaja ja nunhapit hi mipfuhur ay Apo Jos. Ja nichatan hija hi apfalinan an mun-ap-apo hi apat chi polo ta han chugwa hi pfulan. ⁶ Ja ingkhimoh na an munhapit hi napukhit ta pa'-iyona hini ngachan Apo Jos ja hini punhitugwana ad langit, ja an amin hana gwa hichi. ⁷ Ja nichatan hija hi apfalinan an me'patoy an amin hana tatakhu Apo Jos ja an mangapfak ay chicha. Ja nichatan khu hija hi apfalinan an mun-ap-apo an amin hana numpfino-ob-on an holag ja tribo ay tay lota an numpunpfino-ob-on khu chi hapit cha. ⁸ Hotti cho-or chi tatakhu hi mundaydayaw ay chuy an atattata-ot an animar, an amin hana agkhuy nitula' chi ngachana ay ni libju an nitula-an hana mi'takhu hi ma-id chi pogpogna. Nituttula' hay hana ngachan hana mi'takhu ay tay an libjun ni Pfo'tot an Karnero an nidaton ta natoy khapo hi pfahor, nete-a hi agkhuy pay narmugwan tay lota.

⁹ Tayya han allo' ay cha'ju an namati, hotti chonglon ju. ¹⁰ Gwa hana uchumna ay cha'ju

an ne'cha an chupopon hana pfuhur Apo Jos. Ja ne'cha khu hana uchumna an patajon cha. Ja ma-at an ma-at hay hato. Hotti hana tatakhu Apo Jos ja mahapor an ehemad cha hini pe'-at cha an mi'-unud ay hija ta gway aton cha an mangedpor hay hato an likhat.

11 Tinnig u khu han nabnab-on an atattata-ot an animar an pfimmutay ay tay lota. Chugwa chin ha'khud na an amat hi ha'khud chi pfo'tot an karnero, ja amat hi dragon chin hapit na. 12 Pfinanoh na chin apfalinan chin oha an atattata-ot an animar an nannag ay hija, ja impapilit na hachi tatakhu ay tay lota ta dayawon cha hichuy an animar an lemmo'lo' chi hukhat na an napoynan. 13 Hitay metob an animar ja cho-or chi impatikhaw na hi numpfino-ob-on an milagro. Impa-ali na han apoy an narpu ad uchu ja tittinnig hachi tatakhu. 14 Inallilaw na hana agkhuy namati an tatakhu heto lota khapo ta tinnig cha hini apfalinana an pfinanoh na chin nahhun an animar. Ja inalin tay an animar hachi tatakhu ta mun-ephod cha hi pfolor an me'me'nong chin animar an lemmo'lo' chi hukhat na an napakhit hi pfangid ja agkhuy natoy. 15 Ja nichatan hichuy netob an animar hi apfalinan an mangchat hi hochohchan chuy pfolor ta mapfalina an humapit, ja an mamatoy an amin hana achi mundayaw ay hija. 16 Ja

impapilit chuy netob an animar ta an amin chi tatakhu, nababa ja natakhay, achangjan ja napubli, himpfut ja pfu-un, ja mamarkaan cha ay ni agwan an ngamoy cha wenno ay ni tu'paw cha. 17 Ja hini takhu an agkhuy namarkaan ja mepagwa ay chicha chi ngumina ja mungngina. Hitay an memarka ja hijah tay hini ngachan chin nahhun an animar wenno hini pfilang chi ngachana. 18 Mahapor an manomnom aju an tatakhu ta annilaon ju nu ngay podhon tay pfilang an hapiton. Ti hitay an pfilang an ngachan ni animar an unum chi khahot ta han unum chi polo ta han unum (666) ja pfilang an ngachan chi takhu.

Chengngor John hana tinakhun Apo Jos an khun mungkanta

14 1 Tinnig u khu ja gwacha chin Pfo'tot an Karnero an timmata'chug hichi pfuludna ad Sion. Ja ni'tata'chug hachi hingkhahot ta han apat chi polo ta han apat chi lipfu (144,000) an tatakhu an nun-emarka ay ni tu'paw cha hini ngachan ni Pfo'tot an Karnero ja hini ngachan Ama na. 2 Chengngor u han hapit an narpu ad langit an amat hi munchojaah hi chanum ja amat khu hi mungkhikhinlunud an ichor. Ja hitay an chengngor u an hapit ja amat hi gwa hana khun manadtadcheng. 3 Hitay an hingkhahot ta apat chi polo ta apat chi lipfu (144,000) an tatakhu ja henahhakang cha

chin nuntotonga an trono ja chin apat an he-od-odmay ja hachi pangulu. Ja khun mungkankanta hay hachi an tatakhu hi nabnab-on an kanta an ma-id uchumna hi nanginnila nu pfu-un chicha an winayawaya-an Apo Jos hichi lota. ⁴ Hay hato hana ma-id pfahor na ay ni Pfo'tot an Karnero ti hija ja angkhay chi nidchuman cha an ma-id uchumna. An amin chi omajan ni Pfo'tot an Karnero, hon nangu-unnud cha. Chicha chi winayawaya-ana an napili an amin hana tatakhu heto lota an mi'takhu ay Apo Jos ta midaton cha ay hija ja ay ni Pfo'tot an Karnero. ⁵ Ja ma-id i cha nunlahlahlan ja ma-id i cha apahigwan.

Nipatikhaw ay John han tolo an angher an nangpadtu ay ni adusaan hana tatakhu ad Babilon

⁶ Amat hichi ja tinnig u han oha an angher Apo Jos an khun tomajap hichi ad uchu. Ja gwa ay hija hini achi marmarman an Ebanghelyo an ipa-innila na hana numpfino-ob-on an holag ja tribo ay tay lota an numpunpfino-ob-on chi hapit cha. ⁷ Ja ini'gwap na an nangali hi, “Eta-ot ju hi Apo Jos ja dayawon ju hija an Napfagpfagto! Ti nachakngan hini Panugijana an amin hi tatakhu. Dayawon ju hija an Nampfu ad uchu ja heto lota ja hachi baybay ja hay hana opfob!” ⁸ Ja nangunud khu han ohan angher an nangali hi,

“Napa'-i mahpay hinuy ma-ar-ali an pfuglay an Babilon! Hay hachi eBabilon ja impa-inum cha hini pfajah cha hay hana tatakhu heto lota ta mapfutong cha, ti inallilaw cha hana tatakhu ta ne'-at cha hana akhakha'-ihaw an khun cha aton.” ⁹ Pfimmutay khu han me-atlo an angher ja ini'gwap na an nangali hi, “An amin chi mundaydayaw ay nuy atattata-ot an animar ja ay ni pfolor an me'me'nong ay hija, ja nun-amarkaan hini tu'paw cha wenno hini ngamoy cha hi ngachana, ¹⁰ ja inumon cha hini pfajah Apo Jos an napkhot. An hay podhon tay an hapiton ja male'na cha hini nunlinapoh an pfungot Apo Jos. Ja tikhan hana nasantuwan an angher Apo Jos ja hini Pfo'tot an Karnero hinuy apalikhatan cha ay ni asufre an khun muncharchalang. ¹¹ Ja achi madmachop hitay an apoy an mamarpalikhat ay chicha. Ja munchochodcha hini apalikhatan cha an achi ma-a'-aanan, ti chicha hana nundaydayaw ay chuy atattata-ot an animar ja ay ni pfolor, ja namarkaan cha ay ni ngachana. ¹² Hotti hana tatakhun Apo Jos an khun mangat hana in-urchina ja etoloy cha an mi'-unud ay Hesus, ja mahapor an ehemad cha hini pammati cha ta gway aton cha an mangedpor hana apalikhatan cha an achi umunud ay ni atattata-ot an animar.”

¹³ Amat hichi ja chengngor u khu han hapit an narpu ad langit an nangali hi, “Itula' mu hitay

allo'. Mete-a ad ugwani ja akha'khaja hana matoy an namati ay Kristo ta midchum cha ay hija!" Ja allon ni Espiritu Santo hi, "Umannung hitay inalim, ti mun-eblayan cha hi akhibpfohan ni machamot an tamu cha ti hitay hini pfungan ni maphod an enat cha."

Chin pumpfot-an Apo Jos heto lota

14 Tinnig u khu ja gwa han mapuchaw an pfonot an inu-umpfunan han oma'-at hi takhu an nungkokorona hi pfalitu', ja inu-ugnana han matachom an kumpay. 15 Ja gwa khu han oha an angher an pfimmutay hichi Templo ad langit, ja inggwapana chin inu-umpfun ay chuy pfonot ja inali na hi, "Lajatom hinuy kumpay mu ta ete-am gwot an mumpfoto! Ti ahebto' hichi lota ja natong cha hay hana mabto!"

16 Amat hichi ja numpfoto' chin inu-umpfun ay chuy pfonot ja pfinalina chin pfoto' heto lota.

17 Ja tinnig u khu han ohan angher an pfimmutay ay chuy Templo ad langit, ja inu-ugnana khu han matachom an kumpay.

18 Ja gwacha khu han ohan angher an pfimmutay an narpu ay chuy negpongan chuy altar an hija hini khun manalimun ay ni apoy hichi altar. Ja inggwapana hichuy angher an nanangchon hi kumpay ja inali na hi, "Pe'lajat mu hinuy kumpay mu ta pokhahom hachi ubas hichi lota ti chiya an nun-alom cha!"

19 Amat hichi ja nun-e-egwah chin angher hichuy kumpay na heto lota ja inamung na hachi pfungan chi ubas. Ja intuud na hachi ubas han nalu'-ungan an pfato an khun cha pangkhamchitan ta pfumutay hini chanum na. Hay etalaton tay ja hini nunlinapoh an pfungot Apo Jos hi tatakhu. 20 Ja nun-ikhamchit na hachi ubas ay chuy pfato ja numpangapfutay chi chala. Ja immajuh hichuy chala hi toloy khahot ta han chugwam polo (320) hi kilomitlu ja hinta'chug chin inu'tor chuy chala.

Nipatikhaw ay John han peto an angher an nichatan hi malokong

15 1 Amat hichi ja gwa khu han nabnab-on an tinnig u ad langit an pangmatunan. Gwa han peto an angher ja gwa ay chicha hini peto an me-ang-angonoh an mamarpalikhat hi tatakhu. Ti hay hato chi ang-angonoh chi likhat an ichat Apo Jos heto lota. 2 Ja tinnig u khu han oma'-at hi chagkhar an baybay an khun umapoy. Tinnig u khu hachi tatakhu an nangameh chin atattata-ot an animar khaps hi agkhuy cha nundayawan chin pfolor na ja agkhuy cha numpamarkaan chin pfilang chin ngachana. Timmata'chug cha ay chuy pingngit chi amat hi chagkhar an baybay, ja inu-ugnan cha hachi tadcheng an inchat Apo Jos ay chicha. 3 Ja khun cha kankantaon chin

kantan Moses an pfaar Apo Jos an hija khu chin kantan ni Pfo'tot an Karnero, an khun cha ekanta hi,

“Apo Jos an achi malukud chi apfalinam!

Napfagpfagto a ja ma-id mangat hana khun mu aton!

He-a an arin an amin chi tatakhu,

magpong a ja maphod an amin chi khun mu aton.

⁴ Ja mata'tan a Apo, ja ma-ar-ali hini ngachan mu ti napfagpfagto a.

Ma-id chi hay mi'padchung ay he-a an nasantuwan.

He-a chi daydayawon an amin chi tatakhu hi apfuglapfuglay,

ti tinnig cha an magpong hana khun mu aton.”

⁵ Napfalin hatu ja tinnig u an nifughor chin Na-assantuwan an Kwarton chi Templo ad langit an gawwachaan hachi nitula-an chin urchin Apo Jos. ⁶ Ja

pfimmutay ay chuy Templo hachi peto an angher ja gwa ay chicha hachi peto an likhat. Ja maleneh an munherhelat chin lopfung cha ja napfalitu-an hachi nun-elepfod chin pfokha' cha.

⁷ Ja oha ay cha chuy apat an he-od-odmay chi nanggwana han peto an pfalitu' an malokong ay cha chuy peto an angher. Ja hay nun-itto ay cha tay an malokong ja hini pfungot Apo Jos an hija chi mamattakhu hi ma-id chi pogpogna. ⁸ Unagkhu la-ahna ja napnu hichi Templo hi

aho' ti impatikhaw Apo Jos hini dayaw ja apfalinana. Hotti ma-id chi hay humikhop hichi Templo ingkhana hi mapoh an ma-at hachi peto an likhat an gwa ay chuy malokong an nichat hachi peto an angher.

Nipatikhaw ay John hini peto an me-ang-angonoh an likhat an pundusaan Apo Jos hi tatakhu

16 ¹ Amat hichi khu ja chengngor u han

ma'gwap an hapit an narpu ay chuy Templo ja inali na ay chuy peto an angher hi, “Iju ju hana malokong ta ihichug ju hini pfungot Apo Jos hichi lota.”

² Hotti immuy chin oha an angher ja inhichug na hichin ninitto ay chuy malokong an inu-ugnana. Inhichug na ja hachi tatakhu an nundayaw ay chuy pfolor chin atattata-ot an animar ja an nun-amarkaan ay ni ngachana, ja nunlikhat cha hi pogha an akharkhahama ja achi megpor chi chokhoh na.

³ Ja chin me-aggwa an angher ja inhichug na chin malokong an inu-ugnana hichi baybay. Ja numpfalin chin chanum hi amat hi cholong. Hotti an amin hay hachi mun-od-odmay hichi baybay ja nun-a-atoy cha.

⁴ Inhichug khu chin me-atlo an angher chin malokong an inu-ugnana hachi gwanggwang ja opfob, ja numpfalin hachi chanum hi chala.

⁵ Ja chengngor u chin inalin ni angher an khun manalimun hana chanum an inali na hi,

“Nasantuwan an Jos an gawwacha ad ugwani ja anong un chin hunhunana, magpong hitay atom an mangdusa hachi tatakhu.

6 Ti chicha hana namatoy ja nangpa-ajuh hichin chalan hachi profeta an hennag mu ja hana uchumna an tatakhum.

Hotti ad ugwani ja hay chala chi inchat mu hi inumon cha ta hijah tay chi pfalloh chin enat cha.”

7 Chengngor u khu han hapit an narpu ay chuy altar ja inali na hi,

“Apo Jos an achi malukud chi apfalinam, umannung an magpong hini atom an mangdusa hi tatakhu!”

8 Inhichug khu chin me-apat an angher chin malokong an inu-ugnana ay chuy hukhit. Ja pfimmi-ah hichuy hukhit ja nun-alahuwan hachi tatakhu.

9 Muti anong agkhu ni' tugwali un linahuwan chi hukhit chin achor cha ja un chaagkhu intubtupfan hi Apo Jos an gway apfalinana an mangchat ay chuy likhat cha, ja achi cha podhon an man-ug hi pfahor cha ja an mundayaw ay hija.

10 Inhichug khu chin me-alema an angher chin malokong an inu-ugnana hichin pfuglay an gawwacha an chin atattata-ot an animar. Ja hemmelong an amin hachi pfuglay an nun-ap-apugwana. Ja nun-itib hachi tatakhu chin

himot cha khapoh chokhoh chin pogha cha, 11 ja intubtupfan cha hi Apo Jos an gwa ad langit, ja agkhuy chaagkhu chu'khon chin napukhit an khun cha aton.

12 Inhichug khu chin me-a-unum an angher chin malokong an inu-ugnana ay chuy otong an gwangggwang an Eufrates. Ja natchu' hichuy gwangggwang ta gway agwun hachi ari an marpu hichi pfutajan omarkhaw. 13 Unagkhu la-ahna ja tinnig u han tolo an nun-apupukhit an ispiritu an amat cha hi tu-a'. Hini oha ja pfimmutay ay chuy ta-on chuy dragon, ja hini oha ja pfimmutay ay chuy ta-on chuy nahhun an atattata-ot an animar ja pfimmutay hini oha ay chuy ta-on chuy me-aggwa an atattata-ot an animar, an hijah tay hini munlahlah an profeta.

14 Hay hato an napukhit an ispiritu ja gway apfalinan cha an mangat hi milagro. Immuy cha an amin hi agwacha an hana a-ari-ari heto lota ta amungon cha chicha ta chichay mi'khukhupfat ay Apo Jos an achi malukud chi apfalinana chin arkhaw an Panugijana hi tatakhu. 15-16 Hotti inamung hachi napukhit an ispiritu hachi ari ay ni pungkukhubpfatan cha an ma-ali hi Armagedon hi hapit chi Hudju. Muti allon Hesu Kristo hi, “Chonglon ju! Umaliya' ay ni timpo an ma-id oh-ohhah nanginnila, an amat hi mangakaw. Akha'khaja aju an mangpipitti-an hi umaliya', ti

apfapfa-in hu-un cha'ju ah-upan an agkhuy nunhahagkhana.”

17 Inhichug khu chin me-apeto an angher chin malokong an inu-ugnana hichi ad uchu. Ja magngor han makhango an hapit an narpu ay chuy trono an gwa hichi Templo ad langit an nangali hi, “Angkхайnana, hijah tay hini omangonoh an ma-at.” 18 Amat hichi ja hi-i'-ilat ad uchu ja mungkhikhinlunud chin ichor ja mapfi-ah chin khihu. Nete-a chin narmugwan chi tatakhu ja hitay chi mapfi'pfi-ahan hi khihu an na-at heto lota. 19 Ja nun-atlo an na-ittang chin otongngan an siudad ad Babilon. Ja nun-apa'-i khu hachi uchumna an siudad heto lota. Ti agkhuy nalichuwan Apo Jos an dusaon hana tatakhu ad Babilon hotti hitay chi nangpale'naana ay chicha ay ni otong an pfungot na. 20 An amin hachi lota an nunlene'gwoh chi baybay ja nalimoh cha, ja na-upfah an amin hachi pfuludna. 21 Ja immuchan khu hi chalallo an atotot hi pfato an himpipi-ug. Ja nun-e'na hachi tatakhu ja khun cha muntubtub ay Apo Jos ti munnaud cha an malikhatan.

Nipatikhaw ay John han napukhit an pfupfai an nunhahakkay han atattata-ot an animar

17 1 Napfalin hay hatu ja immali ay ha-in han oha ay cha chuy peto an angher an nanangchon hi malokong. Ja inali na ay ha-in hi, “Hichuy otong an pfuglay an acho'lan chi gwanggwang, ja amat hi putah hana tatakhu ay chuy an pfuglay. Hot umali a ta tikham hichuy adusaan cha.” 2 Amat hi ni'khayyum hana ari heto lota ay tay an putah ti khun cha pe'-at hana akhakra'-ihaw an ugali na an pfumutong an amat hi pfajah. Ja amat hi napfutong hana tatakhu heto lota an ni'-inum ay nuy pfajah na ti ne'-at cha hana akhakra'-ihaw an khuna aton.”

3 Gwacha ay ha-in hini apfalinan ni Espiritu Santo ja in-uja' ay ni angher hichi let-ang ta ipatikhaw na hay hatu napukhit an ma-at. Ja hay tinnig u ja han pfupfai an nunhahakkay han atattata-ot an mumpfolah an animar an natula-an an amin chin achor na ay ni ngachan Apo Jos, ti una khun tortorpon hini apfalinana. Peto chin ulu na ja himpolo chin ha'khud na. 4 Hichuy an pfupfai ja nunlolopong hi pfuher an

^u 17:1 Hitay an pfuglay an hapitona, an ngadnan John hi Babilon, ja mapfalin an hija hinuy siudad an Rome. Ti chin timpon John ja cho-or hana lukhar an nun-ap-apugwan chi eRome ja nunlinapoh chin enat cha an namarpalikhat hachi namati ay Kristo.

mumpfolah. Ja nungkhikhina-u hi numpfino-ob-on an pfalitu' ja chin uchumna an nun-angingina an pfato ja perlas. Ja inu-ugnana han pfahu an pfalitu' an napnu hi pfahor, an hija hana akhakha'-ihaw an khuna aton.

⁵ Ja natula-an chin tu'paw na hi ngachan an gwa han na-unig an podhona an hapiton. Ja hay nitula' ja, "Hitay hini Babilon an pfuglay an nunchongor heto lota, an ammod an amin chi putah ja hay hana akhakha'-ihaw chi ugali na." ⁶ Matikhaw an munnaud chin pfinutong chuy an pfupfai khapo hachi ininum na an chalan hachi tatakhan Apo Jos an penatopatoy cha khapo hi nangunuchan cha ay Hesus.

Nanola' hi nunlinapoh an nannig ay chuy an pfupfai ⁷ ja inalin chin angher ay ha-in hi, "Anagkha ta nanannor a? Ipa-innila' ay he-a hini oma'-atan chuy an pfupfai ja hichuy an atattata-ot an animar an nunhahakkajana an peto chi ulu na ja himpolo chi ha'khud na.

⁸ Hichuy an animar an nipatikhaw ay he-a ja gawwacha chin pengpenghana muti ma-id ad ugwani. Hi uchum chi arkhaw ja mumpfangngad hija an marpu ay nuy pfito an ma-id pogpogna, muti angonohna ja umuy ay ni adusaana an ma-id chi pogpogna. Ja hachi tatakhu heto lota an agkhuy nitula' chi ngachana ay ni libjun chi pi'takhuwan nete-a chin narmugwan tay lota, ja manoto'-ong cha an mannig ay nuy an animar khapo ta

gawwacha chin penghana ja ma-id ad ugwani muti pfumutay khu.

⁹ Mahapor an manomnoman chay tatakhu ta annilaon chay oma'-atan hachi peto an ulun chuy animar. Hini peto an ulu na ja chicha han peto an natakhay an pfuglay ¹⁰ an

pun-ap-apugwan han peto an ar-ari. Natoy hachi lema ay chicha ja khun mun-ap-apo chin me-a-unum ja ugwani pay hi umaliyan nuy me-apeto an mun-ap-apo, muti un na'na'-omtang hi

pun-ap-apugwana. ¹¹ Hichuy an animar an nunhahakkajan chuy pfupfai an gawwacha chin pengpenghana ja ma-id ad ugwani, ja hijay oha ay cha chuy peto an ari ja nu pfumutay hija ja hijay me-agwalo an ari. Muti hay angonohna ja umuy ay ni adusaana an ma-id chi pogpogna.

¹² Hay hachi himpolo an ha'khud an tinnig mu ja chicha han himpolo an ari an agkhuy pay nichatan hi apfalinan cha an mun-ap-apo. Midchum cha an mi'-ap-apo ay ni atattata-ot an animar hi hin-upfun.

¹³ Mun-oh-ohha hato an himpolo an ari ta ichatan cha hinuy atattata-ot an animar ay ni apfalinan ja haad cha.

¹⁴ Khupfaton cha hini Pfo'tot an Karnero muti apfakona chicha, ti hija chi Apon chi a-ap-apo heto lota ja Arin an amin chi a-ari-ari. Ja midchum hana pinili na an na'na'-unnud ay hija ja an enajakhana ta mitnud cha ay

hija.” 15 Ja inalin khu chin angher hi, “Hachi gwanggwang an tinnig mu an inu-umpfunan chuy putah ja chicha hana numpfino-ob-on an holag ja tribo ay tay lota an numpfino-ob-on chi hapit cha. 16 Ja pfuhulon chin tinnig mu an himpolo an ari ja chin animar hichuy pfupfai an putah. Ja alaon cha khu an amin hana khina-u na ta un mummomolleh. Anun cha hini lamoh na ja kenhob cha hay nahagwar ay ni achor na. 17 Ti hi Apo Jos chi nangpanomnom ay chicha an mangat ay tay penhod na. Hotti mun-oh-ohha cha ta ichat cha an amin hini apfalinan cha ay ni atattata-ot an animar ingkhana hi ma-at chin inalin Apo Jos. 18 Hichuy tinnig mu an pfupfai ja hija hini otong an pfuglay an punhippiyan an amin hana ari heto lota.”

Nipa-annila ay John an dusaon Apo Jos hana tatakhu ad Babilon

18 1 Napfalin hay hato ja tinnig u han oha khu an angher an khun mun-ohop an narpu ad langit. Nagwacha an hija hi otong an apfalinan ja nahenakhan an amin hitay lota ay ni pfinang na. 2 Ini'gwap na an nangali hi, “Napa'-i hichuy otong an pfuglay an Babilon! Ma-id mahpay chi munheto, angkhay hana dimonyo ja napukhit an ispiritu, ja hana numpfino-ob-on an hagwiti an napukhit ja paniyaw hi icha. 3 Nadusa hachi tatakhu ay chuy an pfuglay, ti inallilaw cha an

amin chi tatakhu an nangat hana akhakhah'-ihaw an khun cha aton, an amat hi mumpa-inum hi pfajah ta gway aton chi tatakhu an mapfutong. Nidchum khu hana mun-ap-apo heto lota an nadusa, ti amat hi ni'khayyum cha ay chuy an putah ti khun cha pe'-at hachi akhakhah'-ihaw an khun aton hachi eBabilon. Ja emmachangjan hachi khun mungkumerchu heto lota ti khun cha ikumerchuwan hachi cho-or an numpfino-ob-on an khina-u an amnagwan hana tatakhu ay chuy an pfuglay.”

4 Chengngor u khu han oha an khun munhapit ad langit an nangali hi, “Cha'ju an tatakhu' an namati ay ha-in, makak aju ad Babilon ta achi aju midchum hay hana pfahor na, ja achi aju midchum an madusa. 5 Ti chimmamot hana pfahor na an amat hi na-upon an pfato an emmatam ad langit. Ja nenomnom Apo Jos hana napukhit an enat na ta dusaona hija. 6 Mepfangngad ay hija hi mumpiggwa hini pallog hana napukhit an ena-enat na. Padchungnay una pina-inuman hachi tatakhu hi mumpa-it, hot michat khu chi ma-apa'-it an inumona. 7 Empapfagto na hini achor na ja nun-amung hi enachangjan. Hotti hini lopong hay hana empahaja na ja hija khu hini lopong hana likhat an hortapona. Khuna nomnomnomon hi, ‘Tayya an inumpfuna' hi trono an mun-ap-apo. Achiya' umayyong

an amat hi pfalo ti ma-id ar-ali ay ha-in.' ⁸ Amat hetoy khuna nomnomnomon muti un na-omtang hot munchehehhan hana numpfino-ob-on an apalikhatana, ti munchokhoh ja mun-ayyong ja ma-ulat, ja maghob hini achor na. Ti otongngan hini apfalinan Apo Jos an mangdusa ay hija." Angkhaynanah inalin chin nunhapit.

⁹ Kumila hana a-ari-ari heto lota an nangat hana akhakhah'-ihaw an ena-enat na ja ne'lamo' cha khu ay ni enachangjana. Kilaan cha hichuy an pfuglay nu tikhan cha hini aho' hi aghopfana. ¹⁰ Memebtaw cha ti toma-ot cha an midchum ay chuy aghopfana. Ja allon cha hi, "Inay atag! Ka-ahi hichuy an pfuglay an Babilon, ti anong un otongngan an pfuglay ja ma-ar-ali ja un hin-upfun ja chiya an napa'-i ti nadusa!"

¹¹ Anong un hana khun mungkumerchu ja mi'kila cha ja umayyong cha, ti ma-id mahpay chin ngumina ay ni khun cha ikumerchu. ¹² Ma-id chi hay ngumina ay ni pfallitu' cha, ja hana mun-ilag an khumo', ja nun-apfalar an pfato ja perlas. Ma-id ngumina ay ni numpfino-ob-on an nun-angina an pfinacha cha. Amat khu hina hana mumpfango an ajiw, ja hana na-apja an na-ala hi pagweng chi elepan ja hana numpfino-ob-on an nangina an ajiw, ja hana khacheng, ja hana khumo', ja hana marmol an

pfato. ¹³ Ma-id khu chi hay ngumina ay ni cinamon cha, ja hana uchumna an likado, insenso, mira ja lanob an olibano. Amat hina khu hana pfajah, mantika, alena, hapfug, pfakah, karnero, ampfaju ja kalesa, ja hana tatakhu an himpfut an ingina cha. ¹⁴ Allon hana khun mungkumerchu ay hija hi, "Ay-ayyu a! An na-upfah an amin hana mun-aphod an enamnagwam ja enachangjan mu, ja hana numpfino-ob-on an khina-um, ja angkhaynana an achi mumpfanggad ay he-a."

¹⁵ Hay hato an emmachangjan ay ni enat cha an nungkumerchu ay chuy an pfuglay ja memebtaw cha, ti toma-ot cha an midchum ay ni likhat na. Kilaan cha ja umayyong cha ¹⁶ an allon cha hi, "Inay atag! Ka-ahi hichuy ma-ar-ali an pfuglay an Babilon. Ay tay immuy an timpo ja pfuher chin lopfong hachi tatakhu hichi an amat hi lopfong chi ari. Ja cho-or chin khina-u cha an pfallitu' ja nangina an pfato ja perlas. ¹⁷ Muti tayya an un hin-upfun ja na-upfah an amin hini enachangjan cha."

Ja memebtaw khu hana khun mungkumerchu an kapitan chi papor, ja hana khun muntamu ay ni papor, ja hana khun mi'lukhan. ¹⁸ Tikhagwun cha hini aho' hi aghopfana hot allon cha hi, "Angkhaynana! Ma-id uchumnah pfuglay hi mipadchung ay chuy an ma-ar-ali an pfuglay." ¹⁹ Hot chapolan cha hini ulu cha khapo

hi chokhoh chi nomnom cha, ja kumila cha ja umayyong cha an mangali hi, “Inay atag! Ka-ahi hichuy ma-ar-ali an pfuglay! Atanay gway papor na an emmachangjan an nungkumerchu ay chuy an achangjan an pfuglay. Ja tan un hin-upfun ja na-upfah an amin chin gwa ay hija!” Hitay chi allon cha.

20 Mun-an-anla aju an gwa ad langit, ti napa'-i hinuy an pfuglay. Mun-an-anla aju an tatakun Apo Jos, cha'ju an apostol ja profeta! Ti dinusan Apo Jos hana eBabilon khapo hana enat cha an namarpalikhat ay cha'ju.

21 Amat hichi ja gwa han mapfi-ah an angher, ja lena'-oy na han otongnan an pfato an at hi khelengan, ja intuud na hichi baybay. Ja inali na hi, “Amat heto hini atattata-ot an punlikhatan ju an eBabilon. Ti etapar Apo Jos hinuy otong an pfuglay ju hot angkhaynana an ma-upfah. 22 Ja angkhaynana an ma-id magngor hana manadtadcheng ja hana mungkanta, hana manongngali ja hana mangabpfuu. Ma-id mahpay oh-ohhah muntamu hina pfuglay ju ja ma-id magngor hi imug chi mumpfaju. 23 Ja ma-id am-amungit hi matorkhan hi hilaw, ja ma-id magngor hi mun-an-anla hi timpon chi kasar. Chin pengpenghana ja cha'juy nangpangpangulu an khun mungkumerchu heto lota, ja cho-or chin inallilaw ju an

tatakhu ti inunud cha hana napukhit an ena-enat ju. Muti tayya an madusa aju! 24 Ja cha'ju an tatakhu hina ad Babilon chi ipfa'jukhan chi dusa khapo hi natajan hana profeta ja hana uchumna an tatakun Apo Jos an penatopatoy cha hi apfuglapfuglay.”

Chengngor John hana khun mundaydayaw ad langit.

19 ¹ Napfalin hay hato ja chengngor u han hapit chi cho-ocho-or an tatakhu an narpu ad langit, ja hay khun cha allon ja,

“Madaydayaw hi Apo Jos!

Dayawon ta-o hi Apo Jos an nanakhu ay chita-o.

Napfagpfagto hija ja gwacha ay hija chi apfalinan!

2 Umannung an magpong hini atona an mangdusa!

Dinusa na hinuy mahaphapapit an pfupfai an nama'-i hi cho-or an tatakhu hichi lota.

Ti hitay an pfupfai ja khinujukhuy na chicha ta pe'-at cha hana akhakha'-ihaw an khuna aton.

Nadusa hija khapo ta hijay namatoy hana namati an pfaar Apo Jos.”

3 Ja ini'gwap cha khu an nangali hi,

“Madaydayaw hi Apo Jos ti magpong hija an munhugi. Khenhob na hinuy otong an pfuglay ja khun tomolo hini aho' na

ja ma-id apogpokhan ni
likhat na.”

⁴ Nunheppe chin chugwam
polo ta apat an pangulu ja chin
apat an he-od-odmay ta dinyaw
cha hi Apo Jos an inu-umpfun ay
chuy nuntotonga an trono, ja
inali cha chi, “Amen!
Madaydayaw hi Apo Jos!”

⁵ Ja gwacha han hapit an
narpu ay chuy negpongan chuy
trono ja inali na hi,

“Cha’ju an pfaar Apo Jos an
nanginnila an toma-ot ay
hija, natakhay man wenna
nababa, mundayaw aju an
amin ay Apo Jos.”

Hini kasar ni Pfo'tot an Karnero

⁶ Ja chengngor u han hapit chi
cho-or an tatakhu an amat hi
khongaah chi chanum, ja amat hi
ichor an mungkhikhinlunud.
Chengngor u an inali cha hi,

“Madaydayaw hi Apo Jos an
Apo ta-o!

Ti hija hini Jos an achi
malukud chi apfalinana an
khun mun-ap-apo.

⁷ Mun-an-anla ta-o ja dayawon
ta-o hija an Napfagpfagto!
Ti nachakngan chin
pungkasalan ni Pfo'tot an
Karnero

ja nunhahagkhana hini
pfupfai an ahagwaona.^v

⁸ Nichatan hitay an pfupfai hi
pfuher ja maleneh ja
munlitto' an lopfong.”

Angkhaynanah inali cha. Hay
hato an pfuher an lopfong na ja
hijah tay hana magpong an
ugalin hana tatakhu Apo Jos.
⁹ Ja inalin ni angher ay ha-in hi,
“Pi'tula' mu hitay. Akha'khaja aju
an na-ila an me'khagong ay ni
kasar ni Pfo'tot an Karnero.” Ja
inali na khu hi, “Umannung an
hapit Apo Jos hay hato.”

¹⁰ Emmopoh hitay an inali na ja
nunheppeya' ta dayawo' koma
hichuy an angher muti inali na
ay ha-in hi, “Achiya' dayawon ay
he-a! Ti ohaa' khu an pfaar Apo
Jos an amat ay he-a ja cha nuy
i-ibpfam an namati, an amin aju
an khun mi'-unud ay ni
umannung an tukhun an narpu
ay Hesus. Hi Apo Jos ja angkhay
chi madayaw! Ti hitay magpong
an tudtuchu ja hija hana khun
ipa-innilan hana profetan
Apo Jos.”

Nipatikhaw ay John hi Hesu Kristo an nunhahakkay hi ampfaju

¹¹ Entangad u khu ja
nipfughor ad langit ja tinnig u
han mapuchaw an ampfaju. Ja
hini nunhahakkay ja hija hini
ma-ali hi Mapagtarkan ja
Umannung. Magpong hija an
manugi, ja magpong khu hini
atona an mi'khupfat hay hana
pfuhur na. ¹² Chin mata na ja
amat hi apoy an khun
pfumichang, ja cho-or chin

^v 19:7 Hay penhod tay an hapiton ja umali hi Hesus an mangala an amin
hana ne'-oh-ohha ay hija ta mi'takhu cha ay hija.

korona na. Gwa han ngachan an nitula' ay ni achor na ja ma-id nanginnila ay ni podhona an hapiton nu pfu-un hija ja angkhay. ¹³ Chin lopfung na ja netamor hi chala. Ja hay allon cha hi ngachan tay nunhahakkay ja Hapit Apo Jos. ^w ¹⁴ Ja nitnud hachi cho-or an hinchalo ad langit. Numpunhakay cha hi ampfaju an mun-apuchaw ja numpunlopfung cha hi maleneh ja mumpuchaw an lopfung.

¹⁵ Hichuy khun

mangpangpangulu ay chicha ja gwa han matachom an pfangid an khun pfumutay ay chuy ta-o na, ^x ja hijay pangapfak na hay hana pfuhur na an tatakhu hi apfuglapfuglay. Ay ni pun-ap-apugwana ay chicha, ja dusaona an amin hana achi mangapfulut ay ni apfalinana, ti pun-ikhamchit na an amat ay ni mumpfaypfay hi pfungan chi ubas ta pfumutay hini chanum na. Hitay chi pangpatikhagwana ay ni munlinapoh an pfungot Apo Jos an achi malukud chi apfalinana. ¹⁶ Nitula' han ngachana ay ni lopfung na ja ay ni orpo na. Ja hay nitula' ja, "Arin an amin chi a-ari-ari ja Apon an amin chi a-ap-apo."

¹⁷ Tinnig u khu ja gwa han angher an timmata'chug ay chuy hukhit. Inggwapana hay hachi hagwiti an khun tomajap ad uchu ja inali na hi, "Umali aju ta me'-orpfung aju ay tay

enchachaag Apo Jos! ¹⁸ Umali aju ta pun-a-an ju hay hato lamoh hana ari, kapitan ja hinchalo an nun-a-atoy ti na-apfak cha. Ja ne'-an ju hay hato lamoh hana ampfaju ja hana numpunhakay ja hana cho-or an tatakhu, himpfut ja pfu-un, natakhay ja nababa!"

¹⁹ Napfalin ja tinnig u chin atattata-ot an animar ja hana ar-ari heto lota ja hana hinchalo cha an na-amung ta me'papattoy cha ay chuy nunhahakkay ay chuy mumpuchaw an ampfaju ja hana hinchalo na. ²⁰ Muti nappap chin atattata-ot an animar ja chin munlahlah an profeta an nichatan hi apfalinan an mangat hi milagro. Ja hay hachi an milagro chi nangallilaw na hay hana tatakhu an nun-amarkaan ay ni pfilang an markan ni atattata-ot an animar, ja hay hana nundayaw ay ni pfolor na. Hitay atattata-ot an animar ja hitay munlahlah an profeta, ja nituud cha an mamattakhu ay chuy pfannaw chi asufre an khun munchalang. ²¹ Ja chin nunhahakkay ay chuy mumpuchaw an ampfaju ja nun-ehewat na chin pfangid an khun pfumutay ay chuy ta-o na ja nun-a-atoy hachi hinchalon hachi a-ari-ari. Ja nun-a-an hachi hagwiti chin lamoh cha ingkhana hi nun-abhug cha.

^w 19:13 John 1:1. ^x 19:15 Efesus 6:17.

Hini pun-ap-apugwan Hesus ay ni hinlipfun tagwon.

20 ¹ Tinnig u khu ja gwa han ohan angher an khun mun-ohop an marpu ad langit. Inu-ugnana han machamot an pfangkeleng ja han torpfo' ni pantaw nuy pfito an ma-id pogpogna. ²⁻³ Chimpap chuy angher chin dragon an hija hini Diablo wenna hi Satanas an numpatikhaw ay Eva chin hophopapna an amat hi ulog.^y Pfinangkelengana ja intuud na ay chuy pfito. Impfukhot na chin pfito ja unaot silyuwan ta ma-id mahpay aton Satanas an mangallilaw hay hana tatakhu hi apfuglapfuglay ingkhana hi umuy chi hinlipfu an tagwon. Napfalin hitay ja mipfu-aan muti un na'na'-omtang.

⁴ Tinnig u han numpanga-umpfun hi trono an nichatan hi apfalinan an munhugi. Ja tinnig u khu hana lennagwan hana nun-a-atoy khapo hi khun cha i panihtikhuwan ay ni oma'-atan Hesus ja hini hapit Apo Jos. Hay hato hana agkhuy ne'dayaw ay ni atattata-ot an animar ja hini pfolor na, ja agkhuy khu ne'pamarka hi tu'paw ja ngamoy cha ay ni pfilang an ngachana. Timmakhu cha ja ni'-ap-apo cha ay Kristo hi hinlipfun tagwon. ⁵ Hitay hini penghan chi amahuwan chi tatakhu. Hana

uchumna an nun-a-atoy ja achi cha mi'mahu ingkhana hi malahin hini hinlipfun tagwon.

⁶ Akha'khaja hana midchum ay nuy penghan chi amahuwan ti mun-an-anla cha, ja achi cha hortapon hinuy likhat ay ni me-aggwa an atajan. Munserbi cha an amat hi papachi ay Apo Jos ja ay Kristo, ja mi'-ap-apo cha ay Kristo ay ni hinlipfun tagwon.

Hini a-apfakan Satanas

⁷ Nalahin ayya hitay an hinlipfun tagwon ja mipfu-aan hi Satanas ay ni nipfapfalluchana ⁸ hot epacheh na khu an i mangallilaw ay ni allon cha an Gog ja Magog, an hijah tay hachi numpfino-ob-on an holag an amin ay tay lota. Amungon Satanas chicha ta i cha mi'khukhupfat, ja cho-odcho-or cha an amat hi panag an achi mapfilang. ⁹ Megwa-at cha hi apfuglapfuglay ay tay lota, ja li'muton cha hini pfuglay an penpenhod Apo Jos an agwachaana hana tatakhu na. Muti makhah han apoy an marpu ad langit hot mumpun-agpfu hachi tatakhu an inamung Satanas. ¹⁰ Hi Satanas ayya an mangallilaw ay chicha ja mituud ay chuy pfannaw chi asufre an khun munchalang ja midchum ay ni atattata-ot an animar ja chin munlahlah an profeta. Hot maparpalikhat cha hi

^y 20:2-3 Genesis Kapitulo 3.

a-arkha-arkhaw hi ma-id chi pogpogna.

Hini ahumarjaan an amin chi tatakhu

11 Ja tinnig u han otongngan ja mapuchaw an trono, ja tinnig u khu hini inu-umpfun. Himpfumagkha ja na-upfah hitay lota ja hana gwa ad uchu, ja ma-id mahpay matikhaw.

12-13 Ja tinnig u khu an amin chin nun-a-atoy, nun-atakhay ja nababa, an timmata'chug cha an nanahhangot ay chuy trono. Numpummahu chin nun-atoy hichi baybay ja chin uchumna an natoy ja anong un hachi gwa ad chalom. Pfinilag Apo Jos hini libju an nitula-an chi ngachan hay hana mi'takhu hi ma-id pogpogna. Ja pfinilag na khu hachi uchumna an libju an nitula-an chi ena-enat hachi tatakhu chin atattakhu cha. Ja oha-ohanna hon nahugi ay ni ena-enat na. 14-15 An amin hana agkhuy nitula' chi ngachana ay ni libjun chi pi'takhuwan, ja nituud cha ay chuy pfannaw chi asufre an khun munchalang. Hitay hini allon cha an me-aggwa an atajan. Ja angkhaynana an hini Patoy ja hini allon cha an Ad Chalom, ja intuud Apo Jos ay chuy pfannaw an apoy an khun munchalang.

Naparkhan hitay lota ja ad uchu

21 ¹ Tinnig u khu ja gwa han pfakhu an lota an nepallog chin nahhun an na-upfah an lota, ja amat khu ad

uchu an naparkhan, ja anong un baybay ja na-upfah. ² Ja tinnig u hini nasantuwan an Siudad Apo Jos an khun mun-ohop an marpu ad langit. Hitay hini pfakhu an Jerusalem, an hija hana tatakhu Apo Jos an amat cha hi pfalahang an enep-ephod na an nunlopfong ta mehahagkhana an i manittum ay ni mangahagwa ay hija.

³ Chengngor u han ma'gwap an hapit an narpu ay chuy negpongan chi nuntotonga an trono ja inali na hi, "Ad ugwani ja me'heto hi Apo Jos hi tatakhu ja ipfilang na chicha hi tatakhu na. Mimidchum hija ay chicha ja hija chi Apo Jos cha. ⁴ Pu'nahana an amin chi luwa cha, ja mapogpog chi atajan cha ja umayyungan cha, ja kumilaan cha ja an amin chi chokhoh cha. Ti angkhaynana an nalahin hachi khun ma'ma-at ta nepallog hini pfakhu."

⁵ Ja inalin chin inu-umpfun ay chuy nuntotonga an trono hi, "An amin chi nagwacha ja parkha' hi pfakhu." Ja inali na ay ha-in hi, "Itula' mu hay hato allo' ti umannung ja nahamad." ⁶ Ja hay inali na ja, "Ma-at an ma-at hay hato. Ha-in hini ma-ali an Alfa ja Omega, an hay podhona an hapiton ja ha-in chi gawwacha chin hunhunana ja ingkhana chin ang-angonohna. Ichata' hana ma-ugaw ay ni chanum an achi manginaan, an marpu ay ni opfob an mangchat hi pi'takhuwan an ma-id chi pogpogna. ⁷ Hitay chi linagpfun

hana mangab-apfak. Chichay empfalalay u ja ha-in chi Jos cha. ⁸ Muti hana manghaot ay Kristo khapo hi ta-ot cha, ja hana ma-id pammati na, ja hana mangat hi akhakha'-ihaw, ja hana khun pomatoy, ja hana khun me-elo' hi pfu-un ahagwa na, ja hana khun mumpfuni, ja hana khun mundayaw hi achi umannung an jos, ja hana mumpunlahlah, ja hay omajan cha ja hichuy pfannaw an asufre an khun munchalang. Hitay hini me-aggwa an atajan.”

Hini pfakhu an Jerusalem

⁹ Hini oha ay cha chuy peto an angher an numpangchon chin peto an malokong an ninittugwan ay ni peto an me-ang-angonoh an mamarpalikhat hana tatakhu, ja hija chi nangpatikhaw ay ha-in ay ni pfuglay Apo Jos. Immali ay ha-in ja inali na hi, “Umali a ta ipatikhaw u hini pfupfai an ahagwaon ni Pfo'tot an Karnero.” ¹⁰ Gawwacha ay ha-in hini apfalinan ni Espiritu Santo ja in-ujja' ay ni angher han munnaud an nata'nang an pfuludna. Impatikhaw na ay ha-in hini Nasantuwan an Siudad Apo Jos an Jerusalem an khun mun-ohop an marpu ay Apo Jos ad langit. ¹¹ Ja munlitto' hichuy an pfuglay ti nabnangan ay ni pfinang Apo Jos. Ja hini tikhaw chuy an pfuglay ja munherhelat an amat hi chagkhar, ja amat ay ni napfalor an pfato an allon cha hi haspe. ¹²⁻¹³ Nata'nang ja

nehamad chin apat an nunliniblib an ator na, ja hintotlo chi pantaw na, tolo an pantaw hi nun-appit hi pfutajan omarkhaw ja amat khu hi alimhan omarkhaw, ja ay ni chugwa an numpfinahher, hotti himpolo ta chugwa an amin hachi pantaw. Ja ohah pantaw hon ohay angher an munggwarka. Ja natula-an hato an pantaw ay ni ngachan chin himpolo ta chugwa an empfalay Jakob an nangholag hana Israelitas. ¹⁴ Hini pognad chin ator chuy pfuglay ja himpolo ta han chugwa an pfato an natula-an ay ni ngachan hachi himpolo ta chugwa an apostol ni Pfo'tot an Karnero.

¹⁵ Chin angher an ni'hapit ay ha-in ja nichatan hi pfallitu' an pfunguhan an punlopong na hachi pantaw ja ator ja hichuy an pfuglay. ¹⁶ Lempong na ja numpapadchung chin inanchu'-oy chuy apat an ator an nunliniblib. Chugway lipfu ta han apat hi khahot (2,400) hi kilomitlu chin inampfilog na, ja chin inanchu'-oy na ja tena'nang na. ¹⁷ Ja lempong chin angher hichuy ator ja unum chi polo ta han unum chi mitlu chin tena'nang na. Chin mitlu an panglukud na ja hihiya ay ni mitlu an panglukud chi takhu. ¹⁸ Hichuy an pfuglay ja pfallitu' an namahmah ja munlenang an amat hi chagkhar. Ja chin ator na ja haspe. ¹⁹ Hana pfato an pognad chuy ator ja na-arkuhan cha hi numpfino-ob-on an

nun-angingina an pfato. Chin oha an pfato ja haspe, chin me-aggwa ja safiro, chin me-atlo ja kalsedonya, chin me-apat ja esmeralda, ²⁰ chin me-alema ja sardonika, chin me-a-unum ja karnelya, chin me-apeto ja krisolito, chin me-agwalo ja berilo, chin me-ahijam ja topasyo, chin me-ahimpolo ja krisoprasyo, chin me-ahimpolo ta oha ja hasinto, ja chin me-ahimpolo ta chugwa ja amatista. ²¹ Ja henohenohha an perlas chi nephod ay cha chuy himpolo ta chugwa an pantaw. Hachi kurhan chuy pfuglay ja namahmah an pfalitu' ja amat hi chagkhar an munlenang.

²² Ma-id tinnig u hi templo ay chuy an pfuglay ti gawwa hichi hi Apo Jos an achi malukud chi apfalinana, ja gwacha khu hichi hini Pfo'tot an Karnero, hotti achi khahin un gway pfalay hi pundayawan ay chicha. ²³ Ja achi mahapor chi hilaw ni hukhit ja pfulan, ti nahehennakhan hichuy pfuglay ay ni pfinang Apo Jos ja hini Pfo'tot an Karnero. ²⁴ Nahehennakhan an amin hana tatakhu hi apfuglapfuglay ay ni pfinang tay an pfuglay, ja ijuy hay hana a-ap-apo heto lota hay hana enachangjan cha ay chuy an pfuglay ta midchum an mangchat hi dayaw ay Apo Jos. ²⁵ Ja mipfupfughor hachi pantaw ti un a-arkhagwan an ma-id chi lapfi. ²⁶ An amin hana aphod ja enachangjan hachi numpfino-ob-on an apfuglapfuglay ja ihikhop cha ay

chuy an pfuglay. ²⁷ Muti achi pahigpon Apo Jos hay hana ipfilang na an nalukhit, an amat hana akhakha'-ihaw chi khuna aton ja hana mumpunlahlah. Angkhay hana machakngan ay chuy libjun ni Pfo'tot an Karnero an nitula-an ni ngachan hana mi'takhu hi ma-id chi pogpogna chi humikhop.

**Nipatikhaw ay John hini
gwanggwang ja ajiw an mangchat
hi pi'takhuwan an ma-id
pogpogna**

22 ¹ Impatikhaw ni angher ay ha-in hini gwanggwang an arpugwan ni chanum an mangchat hi pi'takhuwan an ma-id chi pogpogna. Mamakhanah hichuy an gwanggwang an khun pfumutay ay chuy negpongan chi tronon Apo Jos ja hini Pfo'tot an Karnero. ² Ja titinnud tay an gwanggwang hini khawwan ni amphilog an kurhan chuy an pfuglay. Ay chuy nunchinammangan chuy gwanggwang ja gwa han ajiw an mangchat hi pi'takhuwan. Pfinnulan an pfumunga hitay an ajiw hotti mumpahimpolo ta chugwa an pfumunga hi hentagwon. Ja hana tupfu na ja ichtat nay pomhochan chi achor ta ma-id munchogchokhoh.

³ Ma-id oh-ohhah machakngan hi napukhit hi dusaon Apo Jos ay chuy an pfuglay. Gawwacha hichi hini tronon Apo Jos ja hini Pfo'tot an Karnero, ja an amin hana khun munserbi ja

daydayawon cha hija.

⁴ Tikhagwun cha hini angah na ja mitula' hini ngachana ay ni tu'paw cha. ⁵ Ma-id mahpay hehellong hichi ja achi cha mahapor chi hilaw ja hukhit, ti hi Apo Jos chi manenakhan ay chicha. Ja mi'-ap-apo cha ay hija hi ma-id chi pogpogna.

⁶ Inalin ni angher ay ha-in hi, “Umannung ja nahamad hay hatu nipa-innila ay he-a. Ti hi Apo Jos an khun mangchat ay ni Espiritu na hay hachi profeta, chi nannag ay ha-in an angher na, ta ipa-innila' ay cha'ju an pfaar na hay hatu khumaju an ma-at.”

Mumpfanggad hi Hesus.

⁷ Allon Hesus hi, “Pa-ennongan ju, ti ma-id umijahop hot mumpfangngacha'. Madmachennor an amin hana khun mangat hay hatu nipadtu ay tay an libju an intuchun Apo Jos.” ⁸ Ha-in hi John an nangngor ja nanikhaw an amin hatu an intula' u. Napfalin an impatikhaw chin angher an amin hay hatu ja nunheppeya' ta dayawo' hija. ⁹ Muti inali na hi, “Achiya' dayawon ay he-a. Ti una' oha khu an pfaar Apo Jos, an amat ay he-a ja hana numpun-ibpfam an profeta ja an amin hana khun mangat hay hatu nitula' an tukhun ay tay an libju. Hotti hi Apo Jos chi dayawon ta-o an amin.” ¹⁰ Ja entoloy na an nangali hi, “Achim eha'pfa hay hatu an nipadtu ay tay an libju an impa-innilan Apo Jos, ta un mu

gwot ipa-innila hi tatakhu, ti khumaju an ma-at hay hatu. ¹¹ Ja nachakngan ayya hini timpo an pa-atan hay hatu, ja hana khun mangat hi napukhit ja akhaxha'-ihaw, ja etortoloy cha an mangat. Ja hay hana magpong chi pi'takhuwana ja na'na-unnud cha ay Apo Jos, ja etoloy cha.”

¹² Allon khu Hesus hi, “Pa-ennongan ju ti achi mapfajag hot mumpfangngacha' ta ijali' hini linagpfun chi oha-ohanna an me-okor ay ni ne'-at na ay ni ni'tatagkhuwana. ¹³ Ha-in hini ma-ali an Alfa ja Omega, ti ha-in chi nahhun ja me-ang-angonoh, ja ha-in chi gawwacha chin hunhunana ja chin ang-angonohna.

¹⁴ Akha'khaja aju an na-olahan chi lopfong na, an hay podhona an hapiton ja na-olahan hana pfahor ju, ti cha'juy gway kalintikhana an humikhop ay ni pantaw nuy pfuglay Apo Jos ja an me'-an ay ni pfungan ni ajiw an mangchat hi pi'takhuwan an ma-id chi pogpogna. ¹⁵ Muti achi mi'hikhop hana khun mangat hi napukhit, hana mumpfuni, hana me-elo' hi pfu-un ahagwa na, hana khun mundayaw hi achi umannung an jos, hana mumpunlahlah, ja hana khun mangallilaw hi tatakhu.

¹⁶ Ha-in hi Hesus an nannag ay ni angher u ta ipa-innila na hay hatu hana khun ma-am-amamung an mundayaw ay ha-in hana numpfino-ob-on an pfuglay. Ha-in hini holag Ari

David ja ha-in hini ma-ali an mamikhat an pfittuwan.”

17 Hini Espiritu Santo ja hana namati an ahagwaon ni Pfo'tot an Karnero ja khun cha allon hi, “Umali aju, cha'ju an ma-ugaw ta michatan aju ay ni achi manginaan an chanum an mangchat hi pi'takhuwan an ma-id chi pogpogna.” Ja an amin khu hana mangngor ay tay ja mahapor an pi'-ali cha hi, “Umali aju ta midchum aju!”

**Chin ang-angonoh an intukhun
John**

18 Ha-in an hi John ja hay allo' ay cha'ju an mangngor ay cha tay nipadtu ay tay an libju an impa-innilan Apo Jos, ja achi

ju hulukan hatu nitula'. Ti hana manulukan ja dusaon Apo Jos chicha ay ni likhat an nitula' ay tay an libju. 19 Ja hana manga'-aanan ay cha tay inalin Apo Jos an nipadtu ay tay an libju, ja achi apfuluton Apo Jos an me'-an cha ay ni pfungan ni ajiw an mangchat hi pi'takhuwan. Hot achi cha mi'takhu ay ni Nasantuwan an Siudad Apo Jos an na-ali ay tay an libju. 20 Hi Hesu Kristo an nangpa-innila hay hatu intula' u ja allona hi, “Achi mapfajag hot mumpfangngacha.” Amen. Umali a, Apo Hesus!

21 Hi Apo Hesus chi mangkhohkhohan ay cha'ju an amin an tatakun Apo Jos.